HAVENSTAD AAN ZEE

Waar land en water samenkomen

VERBORGEN VERHALEN

Elke steen heeft een geschiedenis

VAN EIGEN BODEM

Puur en lokaal

EEMSDELTA

GRATIS

MAGAZINE 2025

NL

EEMSDELTA GRONINGEN AAN ZEE

EEMSDELTA GRONINGEN AAN ZEE

Duik in de geschiedenis van historisch Appingedam, met haar iconische hangende keukens. Voel de bruisende energie van havenstad Delfzijl en ontdek de verborgen parels van de regio. Zoals Middelstum, een charmant dorp met karakteristieke panden, pittoreske straatjes en een prachtige kerk die de sfeer bepalen.

De eeuwenoude wierden met hun middeleeuwse kerken zijn stille getuigen van een rijk verleden. Deze indrukwekkende bouwwerken steken trots boven het Groningse landschap uit en vertellen verhalen die teruggaan tot de vroege geschiedenis van het gebied. Galerieën met hedendaagse werken en musea vol culturele schatten bieden een veelzijdig en boeiend aanbod voor kunstliefhebbers. Met de Dollard, onderdeel van het Waddenzee UNESCO Werelderfgoed, aan haar zijde en het Groningse land als stevige basis, vormt Eemsdelta een verrassend gastvrije regio.

Aan de rand van de Dollard ligt de Punt van Reide, een schiereiland waar de natuur vrij spel heeft. In deze oase van rust spot je vogels en kun je bij de kijkwand zeehonden zien uitrusten op de zandbanken. Terwijl je geniet van de serene omgeving, vertellen de sporen van een Duits verdedigingswerk uit de Tweede Wereldoorlog een indrukwekkend verhaal.

Ruimte en dynamiek komen hier samen.
Zo ver het oog reikt. Dát is Eemsdelta.

INHOUD

4
Regiokaart

7
Delfzijl
Gezellige boetiekjes & ambachtelijke speciaalzaken

10
Appingedam
Historische schatten & unieke bezienswaardigheden

14
Kerken: oases van rust
Verheven boven het omringende land

20
Langs Eems-Dollard
Van zeehonden spotten tot historische wandelingen

24
80 jaar vrijheid
In de voetsporen van de Canadese bevrijders

34
Verborgen verhalen
Samen vormen ze het verhaal van Eemsdelta

Tips & routes
> **Route** religieus erfgoed **p.14**
> **6x** onvergetelijke uitjes **p.18**
> **Route** Delfzijl Pocket **p.24**
> **9x** op pad met de kids **p.28**
> **Route** van eigen bodem **p.30**
> De leukste events **p.32**

N

W

O

Z

EEMSDELTA

Met deze kaart kan jouw ontdekkingstocht door Eemsdelta beginnen. Een groot aantal punten komt uitgebreid aan bod in dit magazine, maar ter inspiratie hebben we ook nog een aantal (onontdekte) parels toegevoegd. Combineer ze in een dagtrip en laat je verrassen door de veelzijdigheid van Eemsdelta.

INDEX

Kerken
Kerk Opwierde | Appingedam
Kerkje Nicolaas | Appingedam
Molukse kerk | Appingedam
Nicolaïkerk | Appingedam
Kerk Solwerd | Appingedam
Gereformeerde kerk | Appingedam
Kerk Tjamsweer | Appingedam
Sebastiaankerk | Bierum
Centrum kerk | Delfzijl
Kerk Eenum | Eenum
Kerk Heveskes | Farmsum
Hervormde kerk | Farmsum
Sint-Pancratiuskerk | Godlinze
Hervormde kerk | Holwierde
Johannes de Doperkerk | Huizinge
Mariakerk | Krewerd
Donatuskerk | Leermens
Petrus en Pauluskerk | Loppersum
Johanneskerk | Losdorp
Kerk | Marsum
Kerk | Meedhuizen
Hippolytuskerk Middelstum | Middelstum
Mariakerk | Oosterwijtwerd
Hervormde kerk | Spijk
Bartholomeuskerk | Stedum
Mariakerk | 't Zandt
Ursuskerk | Termunten
Hervormde kerk en toren | Uitwierde
Petruskerk | Wagenborgen
Andreaskerk | Westeremden
Mariakerk | Westerwijtwerd
Hervormde kerk | Wirdum
Petruskerk | Woldendorp
Jacobuskerk | Zeerijp

Musea
Museum de Groninger Zilverkamer | Appingedam
Museum Møhlmann | Appingedam
Museum Stad Appingedam | Appingedam
MuzeeAquarium | Delfzijl
't Hoeske van opoe let | Delfzijl
Bakkerijmuseum en theehuis Mendels | Middelstum
Oorlogsmuseum Middelstum | Middelstum
Museumgemaal Cremer | Termunterzijl
Museum Termunterzijl | Termunterzijl
Museum Helmantel | Westeremden

Galerieën
Galerie de Gangerie | Appingedam
Galerie De Noordelijke Kunsthof | Appingedam
Edelsmid Henk Peperkamp | Appingedam
Artchoices Kunstuitleen Galerie
& Cadeauwinkel | Appingedam
Bierumer School | Bierum
Galerie Ruigewaert | Garrelsweer
Zilver- en goudsmid Van Hulsen | Zeerijp

Molens
Olinger Koloniemolen | Appingedam
Molen Adam | Delfzijl
Molen Aeolus | Farmsum
Molen Meervogel | Garrelsweer
Poldermolen Kloostermolen | Garrelsweer
Koren- en pelmolen Molen De Hoop | Garsthuizen
Koren- en pelmolen de Stormvogel | Loppersum
Molen De Hoop | Middelstum
Molen Ceres | Spijk
Korenmolen Zeldenrust | Westerwijtwerd
Molen De Palen | Westerwijtwerd
Molen De Leeuw | Zeerijp

Erfgoed & monumenten
Hangende keukens | Appingedam
Kalkoven De Fivel | Appingedam
Landgoed Ekenstein | Appingedam
Synagoge | Appingedam
Monument Ede Staal | Delfzijl
Borg Ewsum | Middelstum
Poort Borg Asinga | Middelstum
Batterij Fiemel | Termunten
Boog van Ziel | Termunterzijl
Borg Rusthoven | Wirdum
Steenfabriek Rusthoven | Wirdum

Natuur
Natuurgebied | Hoeksmeer
Bezoekerscentrum Dollard | Termunten
Punt van Reide | Termunten
Biessumerbos | Biessum
Park Ekenstein | Appingedam
Borgtuin Ewsum | Middelstum
Middelstumerbos | Middelstum

Vermaak
Bowling Passe Partout | Appingedam
Theater de Molenberg | Delfzijl

Zwemmen
Strandje Bierum | Bierum
Strand Delfzijl | Delfzijl
Zwembad Dubbelslag | Delfzijl
Zoutwaterbad K.P. Zijl | Loppersum
Strand Termunterzijl | Termunterzijl
Zwemplas & speeleiland De Kleine Polder | Termunterzijl

Varen
Kanoverhuur Paviljoen Overdiep | Appingedam
Kano en Kajak verhuur Meedhuizen | Meedhuizen
Kanoverhuur Termunterzijl | Termunterzijl
Stekkersloep | Appingedam

HAVENSTAD AANZEE

Daar waar je vanaf de dijk Duitsland ziet liggen en waar reusachtige schepen door het water glijden, daar vind je Delfzijl. Al in de 16e eeuw was er een haven te vinden en nog altijd is het een van de belangrijkste verbindingen tussen Groningen en de Waddenzee. Met de boot vaar je vanaf hier zo de Dollard op: een prachtig stukje UNESCO werelderfgoed. De connectie met het water kom je ook op vele andere plekken in de stad tegen. Maar Delfzijl is méér dan een haven en wad. Je kunt er heerlijk ontspannen op het strand en verdwalen in avontuurlijke verhalen over bezettingen en overstromingen. Volg de wandelroute over het hooggelegen pad op de oude vestingwal en neem een 'duik' in het centrum. Je zult verbaasd zijn.

EEMSHOTEL

PAAL VAN STAAL

SHOPPEN

In het centrum vind je niet alleen alles voor je dagelijkse boodschappen, maar ook lokale winkels boordevol lekkernijen, unieke vondsten en originele cadeaus. Ontdek het uitgebreide aanbod en struin langs gezellige boetiekjes en ambachtelijke speciaalzaken.

Toe aan een pauze? Geniet van een hapje en drankje aan de waterkant, in de levendige haven of op een gezellig terras in het centrum.

MAIGRET

De beroemde schrijver Georges Simenon kwam in 1929 naar Delfzijl. Averij met zijn kotter op zee dwong hem naar de dichtstbijzijnde haven. Simenon had de tijd om de stad te verkennen ter inspiratie voor zijn eerste roman: Maigret in Holland. Simenon wordt in Delfzijl geëerd: bij de Rijksweg / het Jaagpad staat in brons Jules Maigret. Tegenover het station een opengeslagen boek met een fragment uit Maigret in Holland en een plattegrond van Delfzijl.

DAGJE STRAND

Vanuit het stadscentrum wandel je over de brug de Diekloper en kom je uit op het stadsstrand. De ideale plek om zandkastelen te bouwen, een frisse duik te nemen of om te vliegeren. Een wandeling over de ruime boulevard maakt het hoofd weer leeg. Wist je dat dit het enige strand op het vaste land van Nederland is waar je de zon, vanaf het strand boven zee kunt zien opkomen?

PAAL VAN STAAL

Wandel op de dijk en geniet van het adembenemende uitzicht op UNESCO Werelderfgoed de Waddenzee. Ten noorden van de camperplaats staat op de dijk de 'Paal van Staal'. Een monument ter ere van zanger en componist Ede Staal. De tekst van zijn iconische nummer 'Credo - Mien Bestoan' kronkelt rond de zuil.

HAVEN & INDUSTRIE

De hedendaagse handelshaven richt zich op zeetransport, maar heeft ook een jachthaven voor de recreatievaart. De haven is verbonden met de volle zee door de Eemsmonding en met het achterland via het Eemskanaal. De haven van Delfzijl is de op vijf na grootse haven in Nederland.

Delfzijl is niet alleen een havenstad, maar ook een knooppunt van industrie. Hier komt zeevaart samen met bedrijvigheid. Naast de zeehaven (nabij het centrum) is er ook een grote binnenhaven gevestigd bij het Chemiepark. Een keten van hoogwaardige bedrijven die elkaars producten en diensten verwerken en afnemen. Met het Chemiepark speelt Delfzijl een cruciale rol in de Nederlandse chemische industrie.

AMSTERDAMSE SCHOOL

Oud-West, de wijk ten westen van de vestinggracht is in het begin van de 20e eeuw voor een groot deel gebouwd met woningen in de stijl van de Amsterdamse School. Karakteristieke bakstenen huizen met bijzonder metselwerk en sierlijke versieringen in de gevels nodigen uit tot een architectonische ontdekkingstocht.

STATION

ZIEN, DOEN EN BELEVEN IN DELFZIJL

—

Elke woensdag is er **markt** in het centrum.

—

Lekker hapje eten kan op het terras bij **De Boegschroef** aan de haven en bij **'t Lokaal**. Ook leuk & lekker: **Brasserie 1884** in het station, **Brasserie Ziel** en het **Eemshotel**.

- lokaaldelfzijl.com
- deboegschroef.nl
- brasserieziel.nl
- brasserie1884.nl
- eemshotel.nl

—

Theater de Molenberg heeft jaarlijks meer dan 100 voorstellingen, van opkomend talent tot de grote namen van Nederland. Ook voor een gezellige filmavond ben je hier aan het juiste adres.

- demolenberg.nl

—

Bezoek Duitsland: Steek met het fiets/voet veer over naar het Duitse Ditzum (via Emden). Voor afvaarten kijk op:

- dollard-route.de/nl/veerboot-dollard

—

In het **MuzeeAquarium** ontdek je het onderwaterleven van de Wadden- en Noordzee, de geschiedenis van Delfzijl en de scheepvaart.

- muzeeaquarium.nl

—

't Hoeske van opoe let. Het Huiskamermuseum met zeven sfeervol ingerichte themakamers toont een grote collectie alledaagsheid van lang geleden.

- thoeskevanopoeiet.nl

Check altijd eerst de openingstijden op de betreffende website.

HANGENDE KEUKENS

DWALEND DOOR HISTORISCH APPINGEDAM

Wandel binnen in de charmante wereld van Appingedam, waar smalle straatjes, pittoreske bruggetjes en imposante monumentale panden je terugvoeren naar een rijk verleden. Deze sfeervolle stad, ooit een bloeiende handelsplaats, combineert historische schatten met unieke bezienswaardigheden die je op elke straathoek verrassen.

In de middeleeuwen was Appingedam een welvarende handelsstad, een verleden dat nog altijd voelbaar is in de historische gebouwen en bijzondere verhalen die de stad herbergt. Wandel door de Solwerderstraat, waar de middeleeuwse architectuur je verwelkomt met indrukwekkende panden en een schilderachtige sfeer. Maar nergens wordt de historie van Appingedam zo zichtbaar als bij de iconische hangende keukens. Deze ingenieuze oplossingen zijn vanwege ruimtegebrek bedacht toen de oude pakhuizen hun functie verloren en tot woonhuizen verbouwd werden. Ze lijken haast te zweven boven het water en zijn uniek in Nederland.

DE NICOLAÏKERK

In het hart vind je de Nicolaïkerk, een imposant voorbeeld van Romanogotische bouwkunst. De kerk, gebouwd vanaf de 13e eeuw en pas eeuwen later voltooid, is de grootste kerk in de Groninger ommelanden. Naast de kerk vind je de Damstertoren en het statige Oude Raadhuis, die samen het historische karakter van het plein versterken. Nabij vind je ook de regenwaterbak, een bijzonder initiatief uit 1860. Vooraanstaande burgers creëerden destijds een systeem om regenwater van de kerk op te vangen en te bewaren, wat hielp om schoon drinkwater te bieden en ziektes te voorkomen. Vandaag de dag kun je dit stukje geschiedenis bewonderen door de glazen afdekplaat die dit erfgoed zichtbaar houdt.

EEN BLIK OP HET JOODSE ERFGOED

Een ander stukje rijke historie ontdek je in de synagoge van Appingedam, de oudste synagoge van Groningen. Met zijn opvallende hemelsblauwe koepelplafond en een tentoonstelling over het Joodse erfgoed van de stad is dit een unieke plek die geschiedenis en reflectie samenbrengt.

HET ZILVEREN VERLEDEN

In de 18e eeuw toonden de Damsters hun welstand met prachtig zilverwerk. Het was geliefd als bezit en geschenk. De stad had haar eigen zilversmeden, die verenigd waren in een gilde. Prachtige stukken uit het eigendom van dit gilde zijn bewaard gebleven en vormen nu de topstukken van Museum Stad Appingedam. Ook in de Groninger Zilverkamer is een omvangrijke zilvercollectie te bewonderen.

ONTDEK APPINGEDAM VANAF HET WATER

Een rondvaart door de grachten biedt een unieke kijk op de stad. Stap in een sloep, kano of rondvaartboot het Damsterveer en bewonder de stad vanaf het water.

Sluit je dag in Appingedam af met een heerlijk diner in een van de gezellige restaurants of struin door de leuke winkels in het sfeervolle centrum.

JACHTHAVEN

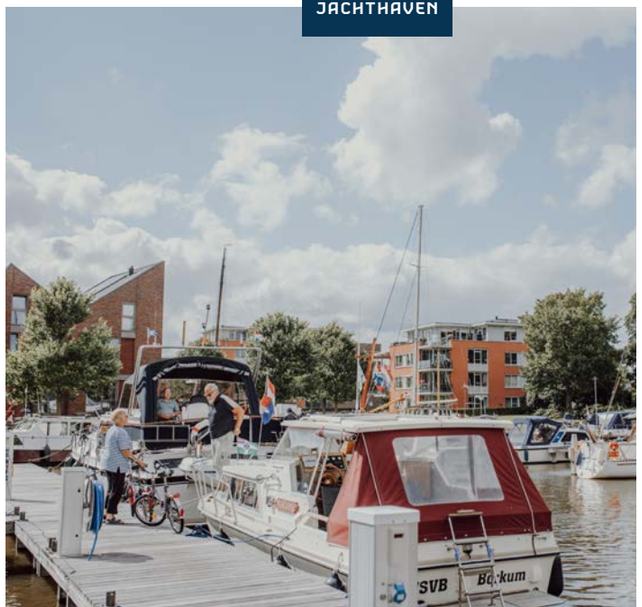

RAADHUIS

PAVILJOEN OVERDIEP

SOLWERDERSTRAAT

ZIEN, DOEN EN BELEVEN IN APPINGEDAM

–

De Nicolaïkerk, de grootste kerk in de Groninger Ommelanden.
– nicolaikerk-appingedam.nl

–

Elke zaterdag is er **markt** op het kerkplein bij de Nicolaïkerk.

–

Artchoices - kunstuitleen, galerie en cadeauwinkel.
- art-choices.nl

–

De Noordelijke Kunsthof
Galerie met wisselende exposities
- denoordelijkekunsthof.nl

–

Galerie De Gangerie – werk van de damster kunstenares Greet Dijkstra.
- greetdijkstra.nl

–

In en rond het centrum van Appingedam zijn **diverse eetgelegenheden** voor een lekker hapje eten of meer. Op enkele plaatsen is er een terras aan het water.
- visiteemsdelta.nl/restaurants

–

Museum Møhlmann is een onafhankelijk museum voor kunst die wat voorstelt. De ambiance van de monumentale herenboerderij De Muzenheerd doet de rest.
- museummohlmann.nl

–

De Groninger Zilverkamer herbergt een bijzondere collectie, uitsluitend Gronings zilver.
- degroningerzilverkamer.nl

–

Museum Stad Appingedam verhaalt over de geschiedenis en ontwikkeling van de stad en het achterland Fivelingo.
- museumstadappingedam.nl

–

Een kano of sloep huren om de stad vanaf het water te bekijken kan bij Paviljoen Overdiep.
- paviljoenoverdiep.nl
- stekkersloep.nl

–

Stap aan boord van **rondvaartboot het Damsterveer**
- uitjesineemsdelta.nl

-

Breng een bezoek aan **de oudste synagoge** van de provincie Groningen.
- synagogeappingedam.nl

Check altijd eerst de openingstijden op de desbetreffende website.

MuzeeAquarium DELFZIJL

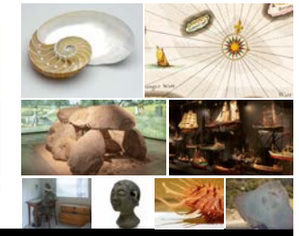

KIJK, ONTDEK EN BELEEF!
Open maandag t/m zondag | 10:00 - 17:00 uur.
www.muzeeaquarium.nl

B&B en Pension Delfzijl
Oude Schans 11
9934 CM Delfzijl

+31 (0)596-629965
+31 (0)6 531 789 70
info@pensiondelfzijl.nl
www.pensiondelfzijl.nl

SPEURWANDELINGEN
De spannendste speurroutes!
Appingedam - Delfzijl
speurwandelingen.nl

40KM

JUKWERD

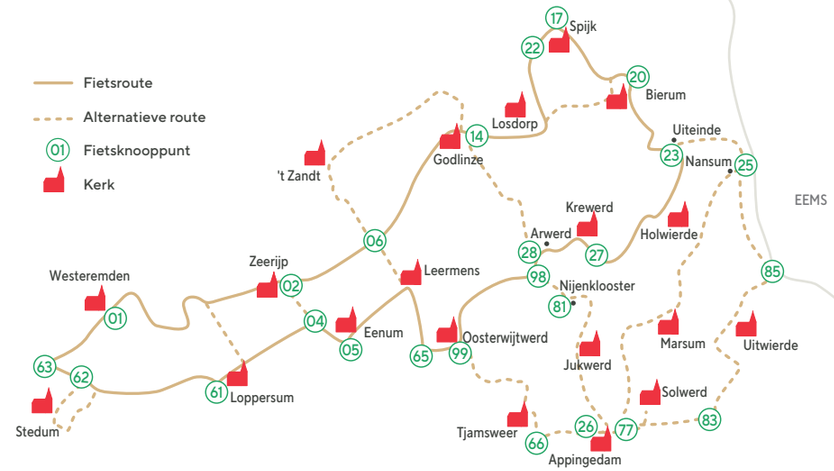

Tijdens deze fietsroute ontmoet je tal van prachtige kerken in Eemsdelta. Vaak staat de deur al open of je leent even de sleutel bij de buren. Kun je er geen genoeg van krijgen? Neem dan een omweg op de route, zodat je er nog meer tegenkomt.

KERKEN: OASES VAN RUST

—

VISITEEMSDELTA.NL/OASES

Verheven boven het omringende land zijn de kerken niet te missen. Eemsdelta telt een flink aantal wierdekerken uit de late middeleeuwen. Magische plekken zijn het, oorden van bezinning. Oases van rust. Het mooiste is dat je er meestal zo binnen kunt lopen.

Leermens, Zeerijp, Loppersum, Eenum: wie op de weg tussen de akkers 360° graden in het rond draait ziet de kerktorens van vier dorpen. En daar in het noorden, is dat niet de spits van 't Zandt? Stap je op de fiets, dan zul je er nog veel meer tegenkomen. Net als de rest van Noord-Groningen en Noord-Friesland grossiert Eemsdelta in laatmiddeleeuwse kerken. Nergens anders in Europa zijn zo veel kerken uit de 11e, 12e en 13e eeuw te vinden als langs de Waddenkust. Overal piept weer een nieuwe spits tussen de bomen omhoog. Ze zijn ook niet makkelijk te missen, want ze zijn letterlijk verheven boven het omringende land.

BOVEN OP DE WIERDE

Voordat monniken begonnen met het aanleggen van zeedijken, moesten de inwoners van het moerassige land aan het wad vaak vluchten voor het wassende water. Dat kon alleen door de hoogte in te gaan. Van mest, vruchtbare klei en plantenresten bouwden ze wierden (die in Friesland terpen heten) van vaak enkele meters hoog. Het begon met huiswierden, later werden er grotere opgeworpen, de dorpswierden. De kerk kwam in het midden te staan. Halverwege de 19e eeuw werd ontdekt hoe vruchtbaar de aarde van de wierden was. Arbeiders groeven de terpen en wierden op grote schaal af, schippers vervoerden de aarde naar arme zandgronden, vaak in Drenthe, waar de boeren het als mest gebruikten. Complete wierden werden zo met de grond gelijk gemaakt. Alleen als er een kerk op stond, werd het middelste deel van de wierde gespaard. Zo komt het

DONATUSKERK

dat we - gelukkig - de kerken nog hebben. Magische plekken. Oases van stilte. Oorden van bezinning. Ze werden gebouwd van bakstenen uit Groninger klei. Ze doorstonden stormen, overstromingen, aardbevingen en de eeuwen. Nog altijd vormen ze het middelpunt van de dorpsgemeenschappen. Soms, zoals in Spijk, hebben de wierdendorpen zelfs hun perfecte radiale structuur nog, met een ronde slotgracht en straten en paden die als in een stervorm naar de kerk leiden.

RELIGIEUS ERFGOED

Groninger Kerken beheert en restaureert meer dan 100 kerken in de provincie, een schat aan religieus erfgoed. Erfgoed dat gezien en beleefd mag worden. Meestal geeft een bordje bij de kerkdeur aan of de kerk open is. Of er staat bij de deur aangegeven bij wie van de buren de sleutel af te halen is. Voor meer informatie over de kerken en een agenda met activiteiten:
- groningerkerken.nl

TIP

De middeleeuwse kerken in Eemsdelta zijn ook magische plekken voor muziek, theater, kunst en verhalen. Ieder jaar neemt het festival Terug naar het begin bezoekers mee naar voorstellingen op originele plekken: van een boerenkathedraal tot een voormalig bedevaartsoord of een oude synagoge. Fietsend van de ene naar de andere wierde word je steeds weer verrast door een unieke performance op een bijzondere locatie. Ook op ontdekkingstocht? Dit jaar is Terug naar het begin op 23, 24 en 25 mei.
- terugnaarhetbegin.nl

SOLWERD

JACOBUSKERK

BIERUM

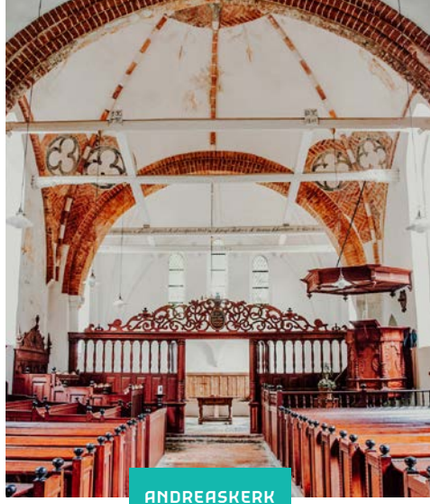

ANDREASKERK

EEN BEZOEK MEER DAN WAARD!

Groningen staat ook wel bekend als orgeltuin van Europa. Nergens ter wereld zijn zo veel unieke orgels uit de periode 1500-1800 bewaard gebleven. Het orgel in de dorpskerk van Eenum werd in 1704 gebouwd door de Duitser Arp Schnitger. Meerdere kerken in Groningen zijn 'gezegend' met een oorstrelend orgel van de hand van Schnitger.

—

De Mariakerk in Krewerd bezit het op één na oudste bespeelbare orgel (1531) van Nederland. Het doksaal (de wand die het schip van de kerk scheidt van het priesterkoor) is gemetseld. Alle andere doksalen in Nederlandse kerken zijn van hout.

—

De Sebastiaankerk in Bierum valt op door een enorme boogvormige steunbeer onder de toren. Bij restauraties zijn schilderingen van Christus, Maria en de heiligen Catharina en Sebastiaan tevoorschijn gekomen.

—

Naast de torenloze **kerk Solwerd** in Appingedam staat een houten klokkenstoel, een zeldzaam verschijnsel in Groningen.

—

Aan de noordzijde van **de Donatuskerk** in Leermens zitten drie lage venstertjes. Deze hagioscopen (letterlijk: zicht op heiligen) geven zicht op het altaar. Mensen die niet in de kerk mochten komen, lepralijders bijvoorbeeld, konden zo toch de mis volgen. Het kerkhof van Leermens is één en al poëzie. De, voornamelijk 19e-eeuwse, stenen en zerken bevatten een bonte verzameling grafdichten.

—

Ook **de Jacobuskerk** in Zeerijp staat bekend om zijn waardevolle orgel en bijzondere akoestiek. Orgelconcerten trekken er veel publiek. Op de los van de kerk staande toren staat een windvaan in de vorm van een engel met bazuin.

—

De gewelven van 'boerenkathedraal' **Petrus en Pauluskerk** in Loppersum zijn versierd met fresco's van rond 1500. Het prachtige orgel (uit 1562) trekt organisten vanuit het hele land.

—

Het oudste gedeelte van **de Andreaskerk** in Westeremden dateert uit 1238. Ondanks vele veranderingen door de eeuwen heen, doet de kerk nog altijd middeleeuws aan. Schilderingen uit de 13e en 15e eeuw sieren de gewelven. Het geldt voor bijna alle genoemde kerken: ze staan op prachtige, verstilde en beboomde wierden. De Andreaskerk spant wel haast de kroon. Met hoge bomen, een klein pleintje en de naastgelegen weem (pastorieboerderij) waar schilder Henk Helmantel zijn werk exposeert, is het een onovertroffen romantisch plekje.

6 KEER ONVERGETELIJKE UITJES

Beleef een onvergetelijke dag in Eemsdelta, of je nu een familiedag, teamuitje, verenigingsuitje of iets te vieren hebt! Laat je verrassen door de talloze mogelijkheden die deze regio te bieden heeft. Voor meer inspiratie en informatie, neem een kijkje op *uitjesineemsdelta.nl.*

–

Zeilen op de Dollard mét natuurgids

Stap aan boord van de Loodskotter Eems No. 1 in Delfzijl en zeil mee op de Dollard. Een gids vertelt je alles over de unieke natuur, eb en vloed, en het Waddenzee Werelderfgoed. Zelfs als je geen zeiler bent, is dit een unieke ervaring die je niet mag missen!

–

Een verrassende SPA

In het voormalige raadhuis komen historie en ontspanning perfect samen bij de luxe spa van Hotel Spoorzicht & SPA in Loppersum. Ontspan in het binnenzwembad, kies uit vijf verschillende sauna's, ervaar het Turkse stoombad of kom tot rust in de jacuzzi. Tussendoor kun je genieten van een hapje en drankje in het restaurant of op het zonnige terras, omringd door een prachtige tuin.

–

Varen door Appingedam

Stap aan boord van het Damsterveer en ontdek de historische stad Appingedam vanaf het water. Je vaart onderlangs de hangende keukens en krijgt een mooi uitzicht op de gerestaureerde kalkoven De Fivel.

STADSWANDELING

SPA LOPPERSUM

LOODSKOTTER

DAMSTERVEER

–

Stadswandeling

Verken de historische stad Appingedam met een enthousiaste stadsgids en ontdek de hoogtepunten. Je hebt de mogelijkheid om je stadswandeling uit te breiden met een bezoek aan de synagoge, gereformeerde kerk en/of de Nicolaïkerk.

–

Bezoek aan Duitsland

Stap in Delfzijl aan boord van passagiersschip Dollard en maak de oversteek voor een dagje Ditzum of Emden. Het veer vaart driemaal per week van mei t/m september. Je kunt je fiets meenemen.
Tip: Ga met de boot naar Ditzum en fiets terug via Nieuwe Statenzijl (Kiekkaaste), Punt van Reide naar Delfzijl (44 km)

–

Speurwandelingen

Ontdek Appingedam en Delfzijl op een interactieve en spannende manier. De speurwandelingen zijn ideaal om samen te werken met vrienden, familie of collega's. Ga op jacht naar verborgen aanwijzingen, los raadsels op en ontdek onbekende locaties terwijl je geniet van de prachtige omgeving.

NATUUR EN HISTORIE LANGS DE EEMS-DOLLARD

Aan de rand van de Eems-Dollard, met het Waddenzee UNESCO Werelderfgoed als natuurlijke grens, liggen de dorpen Termunten, Termunterzijl en het natuurgebied Punt van Reide. Of je nu komt voor het wad, de historie of de bijzondere flora en fauna, hier vind je een plek om even stil te staan bij de schoonheid van het Noorden. Een bezoek, dat je niet snel zult vergeten!

NATUUR EN ZEEHONDEN

Punt van Reide is een unieke plek voor natuurliefhebbers. Het is een rustplaats voor talloze trekvogels en zeehonden. Bezoekerscentrum Dollard is een goed startpunt voor een heerlijke wandeling door het gebied. Vanaf de uitkijkpunten heb je een spectaculair uitzicht over het natuurgebied en de Eems-Dollard, waar eb en vloed het landschap telkens opnieuw vormgeven. In de Dollard liggen zandbanken vlak bij de kust, waardoor het gebied ook wel 'de kraamkamer van de Wadden' wordt genoemd. Van april tot september staat de zeehondenkijkwand op de dijk. De meeste kans op het spotten van zeehonden heb je bij hoog water. Checken wanneer dat is kan via de website van Rijkswaterstaat.

BATTERIJ FIEMEL EN ATLANTIKWALL

De geschiedenis komt tot leven bij de indrukwekkende bunkers, waarvan één is opengesteld voor bezoekers. Hierin zijn infopanelen te vinden die het indrukwekkende verleden van Batterij Fiemel en de Atlantikwall vertellen. Deze verdedigingslinie werd tijdens WOII gebouwd om de kust te beschermen tegen geallieerde invasies. Je beleeft de geschiedenis via een podwalk en ontdekt het verhaal van het gebied rondom de Eems, afgewisseld met de grote momenten uit de Tweede Wereldoorlog.

BOOG VAN ZIEL EN GEMALEN

In 1725 bouwde stadsbouwmeester Anthoni Verburgh de Boog van Ziel, een sluis met gemetselde brug. De zandstenen borstwering is versierd met

18 wapenschilden en cartouches die verwijzen naar Groningse burgemeesters, Zijlvesten en architect Verburgh. Een fraai historisch bouwwerk in Termunterzijl.

Gemaal Cremer (1931) is een prachtig voorbeeld van industriële architectuur. Na 70 jaar pompen van overtollig water uit de polders kon het gemaal, rond de eeuwwisseling, niet meer aan. Het nieuwe Gemaal Rozema nam het over. Gemaal Cremer kan bijspringen tijdens extreem weer en is nu een museum, dat van maart tot oktober op zondag geopend is.

Ontdek de schoonheid en rijke historie van Termunten, Termunterzijl en Punt van Reide. Van zeehonden spotten tot historische wandelingen en verse vis proeven: hier valt altijd iets te beleven, midden in de prachtige natuur van het Noorden.

GEMAAL ROZEMA

BOOG VAN ZIEL

ZIEN DOEN & BELEVEN

—

De **podwalk De Slag om de Eems** gidst je terug naar de tijd tijdens de WOII. De Duitse bezetter had een groot, strategisch belang in dit stuk Groninger Waddenkust.
– visiteemsdelta.nl/wandelen

—

Bezoek de middeleeuwse Ursuskerk in Termunten en bewonder de prachtige baksteengotische kerk uit de 13e eeuw. Binnen tref je een sobere, historische inrichting en kun je het eeuwenoude orgel bewonderen. Een bijzonder hoogtepunt is de beklimming van de toren: vanaf de top geniet je van een indrukwekkend uitzicht over de Eems en Dollard.

—

Er waren tijden dat vrijwel iedere inwoner van Termunterzijl 'in de vis' werkte. **Museum Termunterzijl** kijkt terug op die periode, maar besteedt ook aandacht aan Termunterzijl en de cultuurhistorische waarden van de omgeving. Geopend op zondag van maart tot oktober.

—

Huur een kano bij **kanoverhuur Termunterzijl** en verken de omgeving vanaf het water.
- kanotermunterzijl.nl

—

Proef verse vis in één van de visrestaurants in Termunten of Termunterzijl.

—

Uitwaaien? Zwem in zoet water, klim op de uitkijktoren of laat de kinderen spelen bij **de Kleine Polder.**

—

Vogels spotten? Dat kan bij de **vogelkijkhut**, toegankelijk vanaf zonsopgang tot zonsondergang. Parkeren kan bij Bezoekerscentrum Dollard, aan de Dallingeweersterweg 30 in Termunten. Vanaf daar loop je in een paar minuten naar de vogelkijkhut.

Check altijd eerst de openingstijden op de betreffende website.

BED AND BREAKFAST
De Kleine Antonius
STAY • DRINK • PRAY
SLAPEN IN HET ORGEL
SCHLAFEN IN DER ORGEL
BORGWEG 32, 9914 PG - ZEERIJP
DEKLEINEANTONIUS.COM
+31 629 204 018

MENDELS
Kerkstraat 3
9991 BL Middelstum
www.mendels.info
Gezellig theehuis
Mooie theetuin
Stinzenplanten
Bakkerijmuseum
Monumentaal pand uit 1689
Lunch
Gebak
Evenementen

ROODEHAAN
DRIEGANGEN KEUZEMENU € 26,95
V | V | V | V
VRIJDAG, ZATERDAG EN ZONDAG VANAF 16.00 UUR
Roodehaan eten drinken & livemuziek
Kosterijweg 10A 9922PK Westeremden
0595-785330 www.roodehaan.com

Vesting Bourtange
Welkom in het jaar 1742
EVENEMENTEN 2025
VOORJAARS-MARKT 12 & 13 APRIL
SLAG OM BOURTANGE 14 & 15 JUNI
HERFSTFAIR 20 & 21 SEPTEMBER
MAGISCH SAMHAIN 25 & 26 OKTOBER
KERSTMARKT 29 - 30 NOVEMBER | 6 - 7 | 13 - 14 DECEMBER
WWW.BOURTANGE.NL

N EEN OMWEG DOOR GRONINGEN MET

W O

Z

21KM

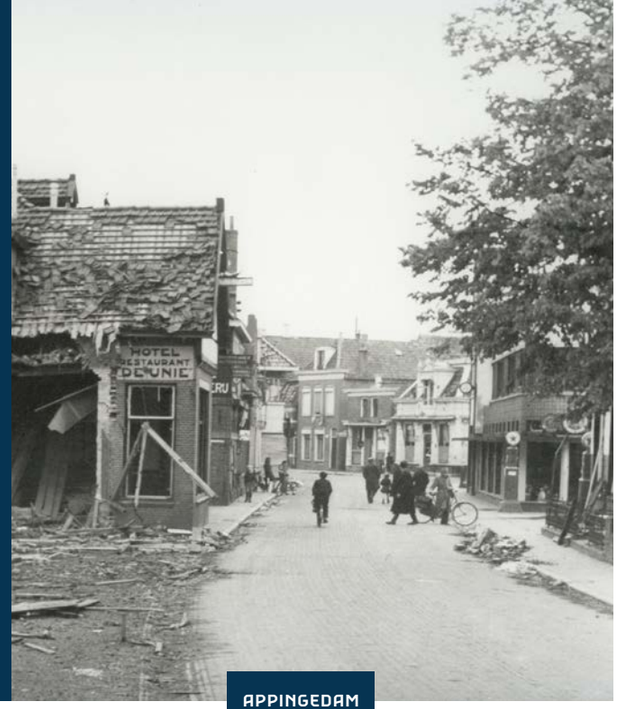

APPINGEDAM

IN HET KADER VAN 80 JAAR VRIJHEID

Niemand had gedacht dat het na de bevrijding van de stad Groningen op 16 april 1945 nog ruim twee weken zou duren voordat de hele provincie bevrijd zou zijn. De strijd om de 'Delfzijl Pocket', zoals de Canadezen het gebied noemden waar de Duitse soldaten ingesloten zaten, was langdurig, verbeten en eiste vele slachtoffers. Tijdens deze fietsroute volg je de voetsporen van de Canadese bevrijders.

VISITEEMSDELTA.NL/POCKET

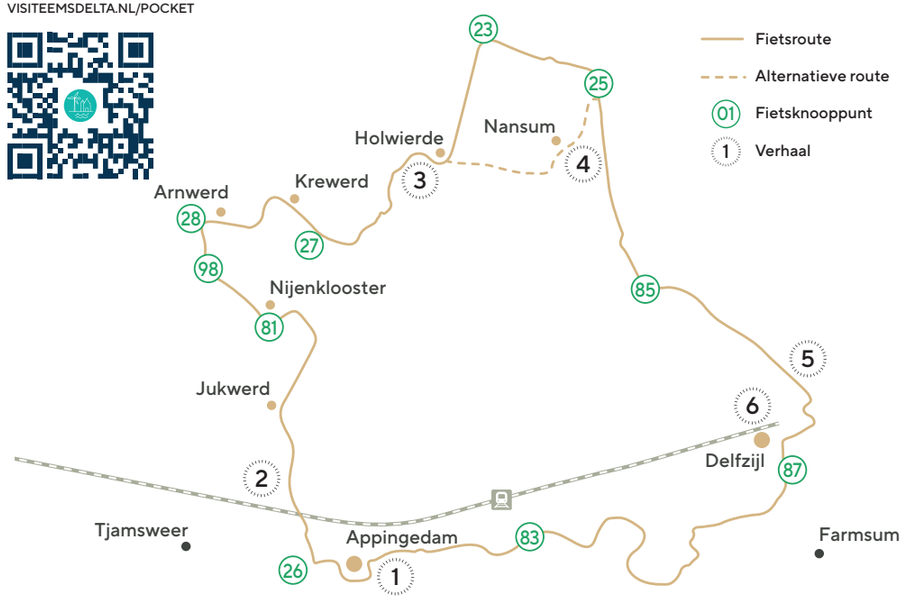

1

DE BESCHIETING VAN APPINGEDAM

De bebouwde kom van Appingedam was maandagmorgen 23 april 1945 waarschijnlijk rond de klok van tien uur helemaal bevrijd. Nauwelijks was het stadsgedeelte in handen van de Canadezen of de kanonnen in Delfzijl, Nansum, de Fiemel en op Borkum legden er stelselmatig hun moordend vuur op. De kans dat de beschieting nog enige dagen zou aanhouden zolang Delfzijl en omgeving in Duitse handen bleven, maakte de situatie onhoudbaar en de Canadezen beseften dat de aanwezigheid van de burgerij niet meer te verdedigen was. Hierop werd besloten om de 7000 inwoners van Appingedam te evacueren. Aan de buitenmuur van de Nicolaïkerk en het Raadhuis bevinden zich plaquettes die herinneren aan de Canadese bevrijders.

2

LANGS DE SPOORBAAN

Zondagmorgen 22 april 1945 trokken de Canadese militairen van het The Royal Winnipeg Rifles via de spoorlijn bij Tjamsweer naar de spoorwegovergang Jukwerderweg. Ze werden hierbij onder vuur genomen door de bunkers aan de zuidkant van de rails, maar deze werden spoedig onschadelijk gemaakt. Uiteindelijk werden ze door de Duitse artillerie opgemerkt en deze begonnen de Canadezen gericht onder vuur te nemen. Het hele terrein tussen Tjamsweer en Appingedam kwam hierdoor onder hevig mitrailleurvuur- en granaatvuur te liggen waardoor pelotonscommandant Luitenant D.C. McKenzie sneuvelde. Momenteel is er alleen nog een Duitse personeelsbunker te zien langs de spoorlijn.

NANSUM

3

HUIS AAN HUIS GEVECHTEN IN HOLWIERDE

Na zware huis aan huis gevechten tussen de Duitsers en Canadezen in Holwierde, trokken de Duitsers zich terug tot in de buurt van de brug over de Heekt. De brug werd door de Duitsers op dinsdag 25 april om 6 uur opgeblazen. Hierdoor was de helft van het dorp bevrijd gebied, en het andere deel nog bezet gebied. De frontlijn liep hierdoor dwars door het dorp. De Duitsers beschoten het bevrijdde stuk van het dorp met alles wat ze hadden. Overal vielen de granaten neer en geen huis bleef hierdoor ongeschonden. Uiteindelijk moest het oostelijk deel van Holwierde nog vijf dagen wachten op haar vrijheid. Zo'n honderd meter vóór de brug over de 'Grote Heekt' staan twee monumenten ter herinnering aan de burgers en Canadese militairen die tijdens de gevechten het leven verloren.

4

BATTERIJ NANSUM

Het jaar 1942 brengt veel bedrijvigheid in het rustige gehucht Nansum.
Ruim 20 kilometer ten westen van de Marinebasis Emden, dus in de buitenste luchtverdedigingsgordel van de Duitse havenplaats Emden lag Nansum. Hierdoor lag Nansum strategisch goed voor een luchtdoelbatterij voor de luchtverdediging van Emden. De bewapening van de batterij bestond in april 1945 uit vier kanonnen van 10,5 cm en twee snelvuurkanonnen van 2 cm. Door het bouwen van bunkers bij de batterij was er een geduchte vesting ontstaan, beschermd door prikkeldraadversperringen, mijnenvelden en veldstellingen. Op dit moment is alleen een m383 Einheitsmaschinenraum en een FL246 munitiebunker nog intact en te zien.

5

BATTERIJ DELFZIJL

Enkele dagen na de bezetting van Delfzijl in 1940 waren Nederlandse arbeiders en enkele Duitse militairen begonnen met de bouw van barakken onderaan de dijk. Waar tegenwoordig het Eemshotel staat was toen in de Eems een zwembad. Het badhuis werd echter afgebroken en op de dijk werden vier zware kanonnen van 10,5 cm geplaatst en hierna werd de stelling tot verboden gebied verklaard. De bemanning bestond uit ongeveer 100 Duitse marinesoldaten die in de barakken hun slaapkamers, kantine en eetzaal hadden. Op 1 mei 1945 hadden de Canadezen Batterij Delfzijl in handen, hierbij maakten ze ruim 300 Duitsers gevangen. Momenteel is er nog één bunker van de batterij Delfzijl zichtbaar. Deze bunker maakt nu onderdeel uit van het Muzeeaquarium Delfzijl.

6

HET EINDE VAN DE STRIJD

Canadese tanks van de "8th New Brunswick Hussars" nemen het station van Delfzijl op 2 mei 1945 na een felle schermutseling in. Veel Duitsers kwamen hierna uit de huizen rondom het station met witte vlaggen om zich over te geven. Granaatscherfinslagen in de buitenmuur aan de perronzijde getuigen van de beschietingen van Delfzijl door Canadese artillerie.

DELFZIJL

VECTORS OF MEMORY

TIP

LIBERATION ROUTE

De Liberation Route is een internationaal wandelnetwerk dat de opmars van de westerse geallieerden in 1944 en 1945 volgt. De Canadian Trail Groningen maakt deel uit van deze route en brengt het indrukwekkende bevrijdingsverhaal van Groningen tot leven. Langs de route vind je 'Vectors of Memory', waaronder één in de Wijkstraat in Appingedam. Via de website liberationroute.com en de app van Liberation Route Europe ontdek je alle routes en ontvang je onderweg informatie over historische plekken in tekst, beeld, kaartvorm en luisterverhalen.

9 KEER OPPAD METDEKIDS

Beleef samen onvergetelijke avonturen. Deze regio barst van de leuke activiteiten voor kinderen, waarbij plezier en ontdekken centraal staan.

—

Voel je een echte molenaar

In Eemsdelta vind je vele molens: korenmolens, pelmolens en poldermolens. Wappert er een vlag of draait de molen? Dan is de molen meestal open voor bezoek. Tip: bezoek de Nationale Molendagen op zaterdag 10 en zondag 11 mei of het Groninger Molenweekend in het tweede weekend van juni.

—

MuzeeAquarium Delfzijl

Maak kennis met de geschiedenis van Delfzijl. Leer alles over de scheepvaart, de Dollard en de Waddenzee. Bewonder modelschepen en oude scheepsvoorwerpen. Klim in de stuurhut en navigeer zelf over de stormachtige golven. In de aangrenzende bunker uit WO II is het zeeaquarium met vissen, schaal- en weekdieren uit de Noord- en Waddenzee. Haal de speurtocht bij de balie en ontdek spelenderwijs alles in dit museum.

- muzeeaquarium.nl

—

Het water op

Stap in de kano, huur een sloep of zeil actief mee op de Loodskotter over de Dollard. Een rondvaart met het Damsterveer door het historische Appingedam maakt de dag compleet.

- uitjesineemsdelta.nl
- kanotermunterzijl.nl
- paviljoenoverdiep.nl
- kanoenkajakverhuur meedhuizen.nl
- stekkersloep.nl
- loodskotter.nl

—

Spannende speurwandeling in Appingedam

Tijdens deze speciale kids speurwandeling 'Maffe Mick en de verdwenen spullen' is er iets raars aan de hand. De burgemeester zit met zijn handen in het haar, want hij weet niet wat er weg is. Help jij hem? Als je de juiste oplossing instuurt, ontvang je een echt speurneuzencertificaat!

- speurwandelingen.nl

ZEEHONDENKIJKWAND

ZOUTWATERBAD

BATTERIJ FIEMEL

STRAND DELFZIJL

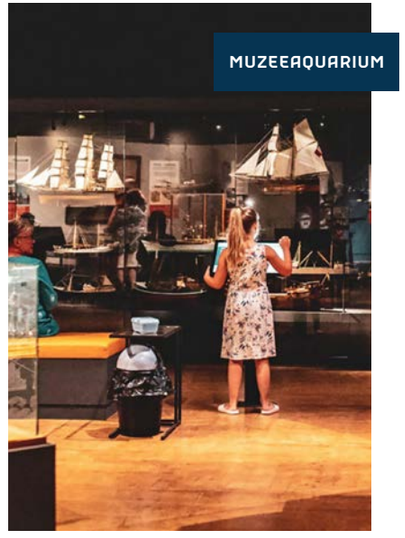
MUZEEAQUARIUM

—

Verhalen uit het verleden in Termunterzijl

Ben je nieuwsgierig hoe de Groningers vroeger droge voeten hielden bij stormen of ongewoon veel regen? Neem dan een kijkje bij museumgemaal Cremer. In Museum Termunterzijl ontdek je alles over de vroegere garnalenvisserij en het verleden van dit vissersdorp. Wist je dat er tijdens WO II Duitsers gelegerd waren net buiten Termunten? Ga dan naar de Punt van Reide en ontdek Batterij Fiemel, een onderdeel van de Atlantikwall en bekijk de foto expositie in een van de bunkers. Boven op de bunker pronkt een replica van het luchtafweergeschut zoals door de Duitsers gebruikt werd in de oorlog. Sluit deze dag af met een ijsje of visje in een van de visrestaurants.

- museumgemaalcremer.nl
- visserijmuseumtermunterzijl.nl

—

Zeehonden en vogels spotten

Bezoekerscentrum Dollard bij de Punt van Reide is hét startpunt voor je avonturen in natuurgebied de Dollard. Klim naar de top om vogels te spotten en ontdek vanachter de zeehondenkijkwand de zeehonden op het wad. Je vindt ze hier van eind april t/m half september, ze laten zich graag bewonderen bij hoogwater. Het bezoekerscentrum organiseert regelmatig activiteiten voor jong en oud.

- groningerlandschap.nl/bezoekerscentrum-dollard

—

Strand en zwemmen

Vanuit het centrum van Delfzijl sta je zo op het stadsstrand! Hier kun je je helemaal uitleven in het zand. In Termunterzijl kun je kiezen voor het zeestrand of de Kleine Polder met een zwemplas en een speeleiland. Het strandje van Bierum bezorgt je een onvergetelijke dag aan het Wad. Liever een zwembad? Bezoek dan het openlucht zoutwaterbad in Loppersum of ga zwemmen in het overdekte zwembad Dubbelslag in Delfzijl.

- optisport.nl/zwembad-dubbelslag-delfzijl
- zoutwaterbad.info

—

Spelen in de buitenlucht

Ga eens lekker spelen en wandelen in de Kleine Polder in Termunterzijl. Een recreatiegebied met een zwemplas, speeleiland, speeltoestellen én de uitkijktoren De Golf van Termunterzijl, met 360 graden uitzicht over land en zee. Houd je van hoogtes? Wandel dan door naar de Ursuskerk in Termunten en beklim de kerktoren voor een schitterend uitzicht over de Dollard.

—

Avondje uit

Voor een leuk avondje uit, ben je bij bowlingcentrum Passe Partout aan het juiste adres. Wie gooit er als eerste een strike? Trek gekregen van het bowlen? Geen probleem, dan blijf je lekker eten bij het buffetrestaurant.

- passepartoutappingedam.nl

VAN EIGEN BODEM

Eemsdelta is rijk aan vers voedsel van 'beste grond'. Van het sappigste fruit, de kleurrijkste groenten en smaakvolste aardappelen, tot de heerlijkste zuivel, honing en koek.

TIP

Stap op de pedalen en proef het zelf!

VAN ZWOL AARDAPPEL

Eet je aardappels van Van Zwol, dan ben je verzekerd van een 100% Gronings product op je bord. De aardappels worden verbouwd in het noordelijkste puntje van Groningen.
Lage Trijnweg 13, Spijk
- delekkersteaardappel.nl

DAMSTER SPIRITS

Ontdek de authentieke smaak van Damster Spirits, waar traditionele recepten en liefde voor het ambacht samenkomen. Geniet van handgemaakte likeuren zoals Limoncello en Arancello, gemaakt met biologische ingrediënten en een unieke twist. Elke slok weerspiegelt de passie voor kwaliteit en de kunst van het likeur maken. Laat je verrassen door de rijke smaken en beleef een stukje ambachtelijke perfectie uit Appingedam.
- damsterspirits.nl

FLOEM BIER

Deze kleine brouwerij b(r)ouwt voort op een eeuwenoude traditie in Appingedam. Door het water de Floem hadden de Damsters in de late middeleeuwen hun eigen drinkwater, dit water was zeer geschikt voor het brouwen van bier. Het hoppige bier is rijk van smaak.
- floem.nl

HET WONDER VAN SCHEEMDA

Dit is een doperwtje dat in de jaren '20 en '30 op de markt kwam als stamdoperwt (zaadbedrijf Zwaan en De Wiljes in het Groningse Scheemda). Later is het verdwenen. De Eikemaheert bij Loppersum kreeg de zaden in handen en heeft het verloren erwtje geadopteerd en teruggekweekt.
Stedumerweg 28, Loppersum
- eikemaheert.nl

FRUIT VAN DE LUINGAHOF

In de voormalige Fivelboezem werd rond 1900 flink fruit geteeld. Die vruchtbare zeeklei bood een perfecte bodem voor allerlei soorten fruit. Op het voormalig borgterrein van de borg Luinga worden sinds 1982 oude en nieuwe rassen appel, peren en pruimen geteeld. Nienke Wolters verzorgt samen met haar man de boomgaard en runt de theeschenkerij en boerderijwinkel met een ruim assortiment aan producten. Voor zover mogelijk uit eigen tuin en uit de regio.
Borgsingel 9, Bierum
- luiningahof.nl

WIJNGAARD CHATEAU DE PESZON

Chateau de Peszon opent in medio 2025 haar deuren voor wijnproeven en verkoop. Wijnen van druiven van het Groninger land die milieuvriendelijk geteeld zijn. Geen kunstmest, geen fungicide en vooral geen pesticide. Naast wijnen worden ook druivenplanten en honing aangeboden. De eigen imkerij 'Erbij' beheert een groot aantal Buckfast bijenvolken die super gezonde biologische honing produceren.
Schaapbulterweg 35, Meedhuizen
- joostpeschier.nl

ZUIVEL EN STREEKPRODUCTEN

Proef de zuiverste en puurste zuivel, gemaakt van de melk van koeien uit Eemsdelta!

Zuivelboerderij Den Hartogh
Meedhuizerweg 1A, Meedhuizen
- denhartoghkaas.nl

Zandtster Boerenzuivel
Zijldijksterweg 3, 't Zandt
- zandtsterboerenzuivel.nl

Damster Boerenzuivel & Vlees
Eemskanaal ZZ 2, Appingedam
- damsterboerenzuivel.nl

MAALWERK KOFFIE

Koffie uit Farmsum? Jazeker! Erik Poelstra brandt zijn Maalwerk koffie op ambachtelijke wijze. Het assortiment is groot. Van koffie uit Nicaragua tot Gronings Goud.
- maalwerkkoffie.nl

BOERDERIJWINKEL AGF HOLWIERDE

Hier vind je veel lokaal lekkers, zoals aardappelen, groente, fruit en zuivel. De winkel is dagelijks geopend.
Hoofdweg 33, Holwierde
- facebook.com/AGFHolwierde

FLOEM BIER

DE LEUKSTE EVENEMENTEN

Voor een uitgebreid overzicht van evenementen, activiteiten en exposities bezoek: visiteemsdelta.nl

Streekproductenmarkt Ewsum
Markt met lekkere ambachtelijke, veelal biologische producten uit de regio. 6 keer per jaar in de maanden april t/m september. Tevens een podium voor kunst- en cultuurgerelateerde activiteiten voor jong en oud.
- streekproductenmarktewsum.nl

23 t/m 25 mei
Terug naar het begin
Ga op ontdekkingstocht tijdens het festival Terug naar het begin. Fiets langs eeuwenoude kerken en bijzondere plekken, waar betoverende muziek, ontwapenende verhalen en verrassende kunst en theater-voorstellingen je onderweg verrassen.
- terugnaarhetbegin.nl

4 t/m 9 juni
Pinksterfeesten
Ieder jaar tijdens Pinksteren bruist het in Delfzijl. Vol amusement, activiteiten, muziek en kermis is Delfzijl met het strand en de haven het centrum van feestend Groningen.
- pinksterfeesten.info

21 juni
Damster City Swim
Zwem door de historische grachten van Appingedam, omringd door karakteristieke hangende keukens en sfeervolle stadspanden. Of je nu meedoet voor de sportieve uitdaging of om het goede doel te steunen, deze zwemtocht is een unieke belevenis in het hart van de stad.
- damstercityswim.nl

STREEKPRODUCTEN-MARKT

DICKENS IN DAAM

TERUG NAAR HET BEGIN

COOPLUYDENMARKT

4 t/m 6 juli
Damster Stadsfeesten
Het weekend staat garant voor feest en plezier in Appingedam. Kermis, swingende live muzieknacht, een 2e muzieknacht met vooral foute muziek en op de zondag een familiedag.

1 augustus
Coopluydenmarkt
Een reis door de middeleeuwen met ambachten, kraamhouders, dieren, ridders en bedelaars. Geniet van muziek, theater en dans.
- FB @coopluydenmarkt

23 augustus
Oogst- & kunstfair
Jaarlijkse Oogst- en Kunstfair in De Luingahof in Bierum. Wandel door de oude boomgaard met theeschenkerij, struin langs de kramen met kunst, sieraden en huis- en tuindecoraties. Voor de kinderen is er speelgelegenheid.
- luingahof.nl

28 t/m 31 augustus
Bie Daip
Het Internationale Folk & Seasong Festival Bie Daip brengt vele optredens met diverse muziekgroepen/muzikanten naar Appingedam. Verlichte boten veranderen de grachten van Appingedam op de vrijdag in een sfeervolle en muzikale avond.
- biedaip.nl

7 september
Dollardfestival
Vanaf het Bezoekerscentrum Dollard starten de hele dag excursies. Het festivalterrein is ingericht met marktkramen en er worden veel kinderactiviteiten georganiseerd.
- groningerlandschap.nl

13 september
Fivelstadtocht
Historisch-culturele wandeltocht met diverse afstanden tot 25 km. Elk jaar een andere windrichting langs oude smokkelroutes, waterwegen, kerkpaden, handelsroutes en (voormalige) industrie.
- fivelstadtocht.nl

13 september
Damsterdag
De Damsterdag is al meer dan 100 jaar een traditie. In de middag en avond trekt het papiercorso voorbij met praalwagens, fietsen en skelters.
- damsterdag.nl

13 en 14 september
Open Monumenten Dag
Een weekend lang openen tientallen monumenten in Eemsdelta gratis de deuren voor publiek.
- visiteemsdelta.nl/omd

18 & 27 september
Muziekfestival
Twee dagen lang is het centrum van Delfzijl het podium van het grootste openlucht muziekfestival voor amateur blaas- en slagwerkmuziek uit heel Nederland.
- muziekfestivaldelfzijl.nl

12 & 13 december
Dickens in Daam
Openluchtvoorstellingen in de historische Solwerderstraat door het Dickens Theater. Scrooge brengt de kerstgedachte van de Christmas Carol tot leven.
- dickensindaam.nl

VERBORGEN VERHALEN

Groningen, plat en eentonig? Dat beweren alleen zij die de ommelanden nog niet hebben ontdekt. Hier vind je schilderachtige dorpjes gebouwd op wierden, met middeleeuwse kerken als middelpunt. Naast deze indrukwekkende iconen schuilen verborgen verhalen, elk uniek op zich. Samen vormen ze het verhaal van Eemsdelta.

STEENFABRIEK RUSTHOVEN

STEENFABRIEK RUSTHOVEN

Een uniek stuk industrieel erfgoed dat herinnert aan de ooit bloeiende baksteenindustrie in Groningen. Steenfabriek Rusthoven is de laatst overgebleven steenfabriek met ringoven in de provincie. Het gebied is goed toegankelijk met wandelpaden en informatiepanelen. Samen met borg Rusthoven en landgoed Ekenstein vormt dit een waardevol geheel van cultureel erfgoed. (Borg Rusthoven is privé bezit en niet toegankelijk)
Rijksweg 29, Wirdum

HUISKAMERCAFÉ WESTERWIJTWERD

Eeuwenlang bewoond en gebruikt door café-eigenaren en smeden, biedt dit café in Westerwijtwerd een glimp van Groningse tradities. Vroeger waren huiskamercafés hier alledaags, een manier om bij te verdienen en gezelligheid te brengen. Dit café, het laatst overgeblevene in de provincie waar nog echt gewoond wordt, vertelt met trots over de restauratie en geschiedenis van het pand.
Dorpsweg 4, Westerwijtwerd

WESTERWIJTWERD

THEEHUIS EN BAKKERIJMUSEUM MENDELS

Stap het bakkerijmuseum binnen en reis terug in de tijd, met meubels die een nostalgische sfeer ademen. Het theehuis is smaakvol gemoderniseerd met respect voor historie. Bewonder in het oude bakkersmuseum prachtige antieke gereedschappen en geniet in het theehuis van heerlijke koffie of thee met huisgemaakt gebak.
Tip: vlakbij is de Hippolytuskerk en ten noorden van het dorp ligt borgterrein Op Ewsum.
Kerkstraat 3, Middelstum

STEDUM

KOETSHUIS MET LIJKHUISJE

Het karakteristieke gebouw, ontworpen in 1890 door architect Oeds de Leeuw Wieland, diende als lijkhuisje op een kerkhof voor besmettelijke ziekten. Uniek in Groningen, is Stedum de enige plek met een bewaard koetshuis inclusief lijkhuisje. Volledig gerestaureerd in 2022, herbergt het nu een tentoonstelling van schenkingen met diverse historische gebruiksvoorwerpen uit Stedum.
Stationsweg 27, Stedum

Check altijd eerst de openingstijden op de betreffende website.

URSUSKERK

URSUSKERK

Ooit was dit een grote middeleeuwse kruiskerk. Wat tegenwoordig rest is het koortravee en de voormalige kruising. De tufstenen muurresten verraden de plek waar de dwarsarmen hebben gezeten. Het is een mooie kerk met siermetselwerk, spitsbogige nisvelden, vensters en rondvensters, zowel buiten als binnen. Ontdek het monumentale doopvont uit 1200 en beklim de toren voor een prachtig uitzicht over de Dollard en het Groningse land.
P. Muntinghepad, Termunten

ZOUTWATERBAD K.P. ZIJL

Het unieke openluchtzwembad put uit een diepe bron van 112 meter diep. Hierdoor is het zoute water verrijkt met verschillende zoutsoorten, zoals ijzer-, mangaan- en magnesiumzout. Het beluchtingsproces, zonder chemicaliën, filtert de natuurlijke roestkleur uit het water. Het behoudt zijn rijke magnesiumgehalte, wat vermoeidheid tegengaat en een algeheel rustgevend effect heeft op het lichaam. Regelmatig zwemmen in dit zoute water biedt diverse voordelen, zoals een versterkt immuunsysteem en verlichting van pijn bij huidaandoeningen als psoriasis en wondjes. Ontdek de natuurlijke weldaad van zout water voor je gezondheid!
Badweg 16, Loppersum

PAAL VAN STAAL

MONUMENT EDE STAAL

Dit monument eert de grote Groningse zanger Ede Staal (1941-1986), bekend als volkszanger en singer-songwriter. Zijn eerste single verscheen in 1973 en is in 1981 ontdekt door Radio Noord. De tekst van zijn iconische nummer 'Credo - Mien Bestoan' kronkelt rond de zuil op de zeedijk.
Zeebadweg, Delfzijl

WIKSTER VAN HET WAD

Het lijkt wel een sprookje, maar heksen bestaan écht. Ontmoet Pia van Dellen, de Wikster van het Wad, bij haar magische 'Wiksterstee' vlak bij de Waddenzee. Laat je betoveren en doe mee aan diverse heksenactiviteiten, waarbij de enige regel is: 'Doe wat je wilt maar schaad een ander niet.' Op wikstervanhetwad.nl staan de activiteiten en workshops die Pia in haar tuin, of meteen over de dijk/op het wad organiseert. In haar tuin is een Rustpunt voor passerende fietsers en wandelaars en een minicamping.
Hoogwatum 5, Bierum

HENK HELMANTEL

WIKSTER VAN HET WAD

HENK HELMANTEL

Ontdek het Helmantel Museum, gevestigd in een prachtig gerenoveerd deel van De Weem, een historische pastorie uit de 13e eeuw. Hier bewonder je de wereldberoemde kunstwerken van Henk Helmantel, vooral bekend om zijn stillevens en het schilderen van oude voorwerpen met een 'verleden'. Tip: bezoek ook de naastgelegen Andreaskerk.
Open 's middags donderdag t/m zaterdag
Abt Emopad 2, Westeremden

Check altijd eerst de openingstijden op de betreffende website.

ZILVERKAMER

BIESSUMERBOS

Het Biessumerbos is een afwisselend bos op steenworp afstand van de wierde Biessum, vlak bij Delfzijl. Vanuit dit historische dorpje lopen de sloten en wegen als een patroon van stralen richting het westen. Dit historische beeld van het oude Groningse wierdelandschap is met open grasstroken en poelen doorgetrokken in het bos. Door het bos slingeren wandel-, MTB- en ruiterpaden.

ZILVERSTAD

Appingedam was in vroegere tijden een welvarende stad. De stad had haar eigen zilversmeden, die verenigd waren in een gilde. Prachtige topstukken uit het eigendom van dit gilde zijn bewaard gebleven in de museumcollectie van Museum Stad Appingedam.
Wijkstraat 25, Appingedam

Museum De Groninger Zilverkamer heeft een collectie van authentiek zilverwerk uit de gehele provincie Groningen. Een overzicht van de rijke historie van de Groninger smeden en hun werk. Naast het prachtige eigen zilverwerk exposeert de Zilverkamer kerkzilver van diverse kerkelijke gemeentes uit de regio.
Oude Kerkstraat 1, Appingedam

Edelsmit Henk Peperkamp is trouw aan het ambacht en met groot vakmanschap creëert en herstelt hij unieke sieraden zowel in zilver als goud. Als gediplomeerd smid met jarenlange ervaring garandeert hij sinds 1990 vakwerk. Bezoek de werkplaats, zie de edelsmid aan het werk en leer meer over het ambacht.
Dijkstraat 37, Appingedam

BATTERIJ FIEMEL

De Punt van Reide was door haar strategische ligging een strijdtoneel in de Tachtigjarige Oorlog, de Franse tijd en de Tweede Wereldoorlog. Uit de laatste periode zijn bunkers van de Atlantikwall, een meer dan 5000 kilometer lange verdedigingslinie langs de westkust van Europa, nog aanwezig. Een van de bunkers is ingericht als overnachtingsplek voor vleermuizen en de andere bunker is opengesteld voor publiek. In deze bunker wordt het verhaal verteld van 'Marine Flak Batterie Fiemel'. Boven op de bunker pronkt een replica van het luchtafweergeschut, zoals dat in de oorlog door de Duitsers gebruikt werd.
Nabij Bezoekerscentrum Dollard
Dallingeweersterweg 30, Termunten

BATTERIJ FIEMEL

Voorstellingen
Films
Congressen
Bedrijfspresentaties
Seminars
Workshops
Recepties

Theater, Congrescentrum en Filmhuis de Molenberg

Contact: 0596-614000
info@demolenberg.nl
www.demolenberg.nl

Oldenbosch
Dijkweg 15 9905TD Holwierde - 06-52330508
benb@oldenbosch.nl - www.oldenbosch.nl
bed & breakfast - camperplaats

B&B Rita SCORE 2023 8.8

OUDE SCHANS 27, 9934 CN DELFZIJL
WWW.BEDANDBREAKFASTRITA.NL
RSTOKHOFDEJONG@YAHOO.COM

Dagtochten met boot & fiets rond de Dollard!

Hier vindt u inspiratie en informatie over dagtochten rond de Dollard.

Tel. +49 (0)491 919696 50
info@dollard-route.de
www.dollard-route.nl

Eemshotel
Hotel ▪ Restaurant ▪ Grand café

Top team voor een Top product en Top service

Lunches
Diner's
Buffetten
Catering
Terras

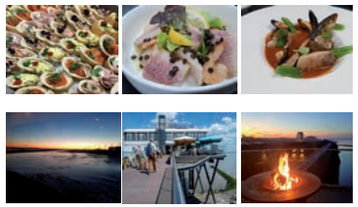

www.eemshotel.nl 0596-613626 info@eemshotel.nl

OVERNACHTEN

HOTELS EN BED & BREAKFASTS

HOTELS

Hotel Restaurant de Boegschroef
Handelskade West 12
9934 AA Delfzijl
0596-613615
- deboegschroef.nl
–
Eemshotel
Zeebadweg 2
9933 AV Delfzijl
0596-612636
- eemshotel.nl
–
Hotel Spoorzicht & SPA
Molenweg 11
9919 AE Loppersum
0596-571592
- hotelspoorzichtspa.nl
–
Hotel Restaurant Termunterzijl
Mello Coendersbuurt 39
9948 PN Termunterzijl
0596-601350
- hoteltermunterzijl.nl
–
Hotel Het Wapen van Leiden
Wijkstraat 44
9901 AJ Appingedam
0596-622963
- wapenvanleiden.nl
–
Hotel Boven Groningen
Waterstraat 74-78
9934 AX Delfzijl
0596-618771
- bovengroningen.com
–
Hotel Aan De Singel
Singel 52
9934 BW Delfzijl
0596-650308
- hotelaandesingel.nl
–
Pension Delfzijl
Oude Schans 11
9934 CM Delfzijl
0596-629965
- pensiondelfzijl.nl
–
Hotel Landgoed Ekenstein
Alberdaweg 70
9901 TA Appingedam
0596-628528
Tijdelijk gesloten vanwege versterkings-maatregelen
- ekenstein.com
–
Hotel De Wagenbergh
Hoofdweg 38
9945 PG Wagenborgen
0596-541543
- hotel-klavervier.nl
–
Pension Kuiper
Rijksweg 15
9934 PB Delfzijl
0596-612589
- pensionkuiper.nl
–
Pension Schuitenvaarders
Eemskanaal NZ 7a
9934 RD Delfzijl
06-81980866
- schuitenvaarders.nl
–
Pension Doklanden
E.H.Roggenkampweg 2a
9934 RJ Delfzijl
06-51805088
- pensiondoklanden.nl
–
Herberg in de Valk
Burchstraat 12
9991 AB Middelstum
0595-855795
- herbergindevalk.nl

BED & BREAKFASTS

Bed & Breakfast De Vijgenhof
Broerstraat 6
9901 EK Appingedam
06-21435908
- devijgenhof.nl
–
B&B Stee & Stoetje
Alberdaweg 80
9901 TA Appingedam
0596-573373
- airbnb.nl
–
B&B Kwelderland
Winterpeil 5
9933 DG Delfzijl
0596-610626
- bed-en-breakfast.nl
–
B&B Rita
Oude Schans 27
9934 CP Delfzijl
06-55547139
- bedandbreakfastrita.nl
–
B&B Van den Ouden-Lindenburg
Heerd 35
9932 CD Delfzijl
0596-626907
- bedandbreakfast.nl
–
B&B Delfzijl
Geefsweersterweg 18
9937 TC Meedhuizen
0596-533299
- schaapbulten.nl
–
B&B De Pastorie
Joh. Herwagiusstraat 16
9947 PJ Termunten
06-21902910
- bnbtermunten.nl
–
B&B Oldenbosch
Dijkweg 15
9905 TD Holwierde
06-52330508
- oldenbosch.nl
–
B&B Villa Hamerslag
Burchtstraat 34
9991 AB Middelstum
06-53141089
- bbvillahamerslag.nl
–
B&B Kleine Wierde
Pastoriepad 6
9993 TL Westerwijtwerd
0595-444442
- kleinewierde.nl
–
B&B De Kleine Antonius: Slapen in het orgel
Borgweg 32
9914 PG Zeerijp
06-29204018
- dekleineantonius.com
–
B&B Kalverliefde
Garsthuizerweg 4
9914 TJ Zeerijp
06-33005263
- bedbreakfast kalverliefde.nl
–
B&B Villa Selva
Bosweg 20
9919 TG Loppersum
0596-851382
- viaselva.nl

VOOR MEER ACCOMMODATIES ZIE VISITEEMSDELTA.NL

Middenin Oost-Groningen vind je het Oldambtmeer en Blauwestad. Een unieke plek om te wonen. Maar Blauwestad is zoveel meer. Wist je dat je hier in elk seizoen eindeloos kunt genieten van de prachtige natuur, op het water en rondom het meer? Dus stap in je boot of op de fiets en kom eens kijken wat Blauwestad voor jou in petto heeft.

RUIMTE VOOR JEZELF.

Scan de QR-code voor inspiratie of kijk op blauwestad.nl

OVERNACHTEN

CAMPINGS, CAMPERPLAATSEN, VAKANTIEHUIZEN EN JACHTHAVENS

CAMPINGS

Camping Kiek op Diek
Hereweg 8
9906 PE Bierum
06-24213989
- *kiekopdiek.nl*

–

Landgoed DeCamping
Hoofdstraat 85a
9915 PC 't Zandt
06-33580731
- *landgoeddecamping.nl*

–

Camping Klein Finland
Boslaan 7
9945 TM Wagenborgen
0596-796533
- *campingkleinfinland.nl*

–

Camping Ekenstein
Alberdaweg 56-58
9901 TA Appingedam
0596-624467
- *campingekenstein.nl*

–

MarinaPark Camping Zeestrand
Schepperbuurt 4A
9948 PP Termunterzijl
0344-692892
- *marinaparken.nl*

–

Camping De Leeuw
Nansumerweg 6
9931 TK Uitwierde
06-10192314
- *campingdeleeuw.googlepages.com*

CAMPERPLAATS

Camperplaats Eemsdijk
Kustweg 12
9933 BB Delfzijl
06-27268421
- *camperplaatseemsdijk.nl*

–

Camperplaats Restaurant Eemshaven
Schafferweg 29
9907 TA Losdorp
0596-591408
- *restauranteemshaven.nl*

–

Camperplaats busstation Appingedam
Farmsumerweg 21.2
9902 BK Appingedam
0596-691100

–

Camperplaats Op Ewsum
Oosterburen 1
9919 NB Middelstum
0595-552195
- *opewsum.nl*

–

Camperplaats Termunterzijl
Plankpad 7
9948 PK Termunterzijl
0596-362236
- *dijkhuisjestermunterzijl.nl*

–

Camperplaats Westerwijtwerd
Dorpsweg 34
9993 TK Westerwijtwerd
- *camperplaatswesterwijtwerd.nl*

–

Camperplaats Oldenbosch
Dijkweg 15
9905 TD Holwierde
06-52330508
- *oldenbosch.nl*

VAKANTIEHUIZEN EN APPARTEMENTEN

Groepsaccomodatie Boerderij De Diek'n
Dijkumerweg 2
9914 TH Zeerijp
06-11196676
- *dediekn.nl*

–

Vakantieboerderij Lalleweer
Borgsweer 12
9949 PA Borgsweer
06-57939615
- *airbnb.nl*

–

Landgoed Schoolland
Stadsweg 92
9918 PR Garrelsweer
06-43819471
- *landgoedschoolland.nl*

–

Huisje Vergezicht
Bosweg 1
9913 PA Eenum
0596-571118
- *huisjevergezicht.nl*

–

Logeren in Appingedam
Gouden Pand 4
Solwerderstraat 12
9901 EH Appingedam
06-51949528
- *logereninappingedam.nl*

–

Goudgenog
Gouden Pand 14
9901 EH Appingedam
06-52526460

–

Appartement De Westendorper
Westendorpweg 27
9907 PC Losdorp
06-82265666
- *dewestendorper.nl*

–

Vakantiewoning Op Ewsum
Oosterburen 1
9991 NB Middelstum
088-2848365
- *buitenlevenvakanties.nl*

–

Vakantiehuis Eenumermaar
Tolweg 4
9914 PV Zeerijp
0596-573517
- *eenumermaar.nl*

–

Vakantiekerkje Zijldijk
Fivelweg 45
9987 SH Zijldijk
06-44920762
- *vakantiekerkje.nl*

–

Vakantiewoning Olle Tjoard
Dallingeweersterweg 31
9947 TB Termunten
088-2848365
- *buitenlevenvakanties.nl*

–

Dijkhuisjes Termunterzijl
Plankpad 7
9948 PK
Termunterzijl
0596-362236
- *dijkhuisjestermunterzijl.nl*

JACHTHAVENS

Jachthaven 't Dok
Eemskanaal
Noordzijde 55
9934 RE Delfzijl
0596-616560
- *wsv-abeltasman.nl*

–

Jachthaven Appingedam
Stadshaven 4
9902 DA Appingedam
06-46057914

–

Jachthaven Termunterzijl
Plankpad 7
9948 PK Termunterzijl
06-28535885
- *jachthaventermunterzijl.nl*

–

Jachthaven Zeilvereniging Neptunus
Handelskade West 12
9934 AA Delfzijl
06-12386446
- *zv-neptunus.nl/jachthaven*

–

Jachthaven Pleisterploats Leermens
Dieftilweg 5
9912 TA Leermens
06-29403752

VOOR MEER ACCOMMODATIES ZIE VISITEEMSDELTA.NL

Brasserie Old School

TERRAS TOT AAN DE SLUIS

Koffie met gebak | Lunch & diner | Feesten & partijen | High Tea

"Brasserie Old School" is gevestigd in een prachtig schoolgebouw (1869), gelegen aan de sluis van Midwolda met groot terras en weids uitzicht over het Oldambtmeer! We koken met verse (streek)producten voor de vegetarier, de vis- en vlees liefhebbers.

U bent van harte welkom!

Huningaweg 2 | 9682 PB Oostwold | Tel 0597 - 674159
brasserieoldschool@gmail.com | www.brasserieoldschool.nl

Mello Coendersbuurt 39 Termunterzijl 0596 - 601 350
info@hoteltermunterzijl.nl www.hoteltermunterzijl.nl

ETEN & DRINKEN

RESTAURANTS

RESTAURANTS

Brasserie De Daame
Dijkstraat 21
9901 AM Appingedam
0596-855068
- *aantafel.eu*

–

Brasserie De Koning van Groningen
Dijkstraat 65-67
9901 AP Appingedam
0596-623557
- *koningvangroningen.nl*

–

Croissanterie The Fifties
Wijkstraat 50
9901 AK Appingedam
0596-622309
- *croissanteriethefifties.nl*

–

Paviljoen Overdiep
Stadshaven 2
9902 DA Appingedam
0596-682550
- *paviljoenoverdiep.nl*

–

Restaurant De Basiliek
Solwerderstraat 45-47
9901 BB Appingedam
0596-683131
- *restaurantdebasiliek.nl*

–

Pizzeria & Ristorante Da Stefania
Wijkstraat 47
9901 AG Appingedam
0596-629625
- *da-stefania.nl*

–

Cafetaria De Delf
Willemstraat 35
9934 BC Delfzijl
0596-613962

–

Brasserie Ziel
Schoolstraat 9
9934 CD Delfzijl
0596-857210
- *brasserieziel.nl*

–

Grand Café Het Lokaal
Schoolstraat 27
9934 CD Delfzijl
0596-650203
- *lokaaldelfzijl.nl*

–

Grand Café de Rechtbank
Wijkstraat 38
9901 AJ Appingedam
06-53615704
- *grandcafede rechtbank.nl*

–

Hotel Restaurant De Boegschroef
Handelskade west 12
9934 AA Delfzijl
0596-613615
- *deboegschroef.nl*

–

Restaurant De Kakebrug
Waterstraat 8
9934 AV Delfzijl
0596-617122
- *restaurantdekakebrug.nl*

–

Restaurant Boven Groningen
Waterstraat 74-78
9934 AX Delfzijl
0596-618771
- *bovengroningen.com*

–

Keuken van India
Wijkstraat 23
9901 AE Appingedam
06-59077326
- *dekeukenvanindia.nl*

–

Delfsiel Center
Waterstraat 56
9934 AX Delfzijl
0596-203495
- *delfsielcenter.nl*

–

Grillroom-Pizzeria Antalya
Landstraat 64
9934 BP Delfzijl
0596-617819
- *grillroom-antalya.nl*

–

Pizzeria Ristorante Le Palme
Landstraat 13
9934 BG Delfzijl
0596-619554
- *lepalmedelfzijl.nl*

–

Restaurant dell 'Arte
Allersmaweg 2
9908 PD Godlinze
0596-581100
- *santanera.nl*

–

Brasserie Meer
Marktplein 3
9919 AA Loppersum
0596-571783
- *brasseriemeer.nl*

–

Brasserie 1884
J. vd Kornputstraat 1
9934 EA Delfzijl
06-19903600
- *brasserie1884.nl*

–

Hotel Restaurant Spoorzicht & SPA
Molenweg 11
9919 AE Loppersum
0596-571592
- *hotelspoorzichtspa.nl*

–

Eetcafé de Boerderij
Schoolweg 2a
9911 PA Oosterwijtwerd
0596-623480
- *eetcafedeboerderij.com*

-

Chinees Indisch restaurant Nang Sing
Waterstraat 2
9934 AV Delfzijl
- *nangsing.nl*

–

Hotel Restaurant Herberg In de Valk
Burchtstraat 12
9991 AB Middelstum
0595-855795
- *herbergindevalk.nl*

–

Restaurant Eemshaven
Schafferweg 29
9909 TA Losdorp
0596-591408
- *restauranteemshaven.nl*

–

Steakhouse De Kleine Munt
Kennickweg 9a
9947 PA Termunten
0596-567018
- *steakhousede kleinemunt.nl*

–

Vishandel de Remise
Kenninckweg 3
9947 PA Termunten
0596-568599
- *vishandellandman.com*

–

Visrestaurant Landman
Kenninckweg 4
9947 PB Termunten
0596-601310
- *vishandellandman.com*

–

Visrestaurant de School
Schoolweg 19
9911 PA Oosterwijtwerd
0596-856101
- *visrestaurantdeschool.nl*

–

Café Restaurant Jachthaven Termunterzijl
Plankpad 7
9948 PK Termunterzijl
0596-601356

–

Hotel Restaurant Termunterzijl
Mello Coendersbuurt 39
9948 PN Termunterzijl
0596-601350
- *hoteltermunterzijl.nl*

–

Cafetaria Rex
Waterstraat 23
9934 AP Delfzijl
0596-851902
- *cafetariarex.nl*

–

Cafetaria de Vesting
Dijkstraat 2
9901 AS Appingedam
0596-622615
- *cateringdevesting.nl*

–

Vispaleis Westerhuis
Mello Coendersbuurt 1a
9948 PL Termunterzijl
0596-601323
- *vispaleiswesterhuis.nl*

–

Roodehaan eten, drinken & livemuziek
Kosterijweg 10a
9922 PK Westeremden
0595-785330
- *roodehaan.com*

–

Havencafé Delfzijl
Handelskade West 20
9934 AA Delfzijl
0596-762922
- *havencafe-delfzijl.nl*

–

Restaurant Gooday
Wjkstraat 42
9901 AJ Appingedam
0596-859279
- *restaurantgooday. wordpress.com*

Magie op de grens van Wad en Weiland

WIKSTER VAN HET WAD

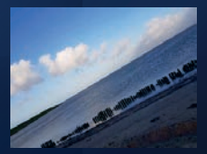

www.wikstervanhetwad.nl

Verse producten rechtstreeks van de boerderij!

o.a. melk, yoghurt, kefir, kwark, roomboter, hangop, vla, (room-)ijs en black angus vlees

ZANDTSTER BOERENZUIVEL
Zijldijksterweg 3 9915 TD 't Zandt

Zelfbediening
7 dagen per week
06.00 tot 22.00 uur

www.zandtsterboerenzuivel.nl

AMBACHTELIJKE KOFFIEBRANDERIJ
MAALWERK

MAALWERK
Koffiebranders Delfzijl

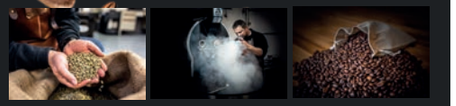

INFO@MAALWERKKOFFIE.NL - 0641490413
WWW.MAALWERKKOFFIE.NL

ETEN & DRINKEN

STREEKPRODUCTEN EN KOFFIE, THEE & RUSTPUNTEN

STREEKPRODUCTEN

Damster Boerenzuivel en Vlees
Eemskanaal zz 2
9902 TD Appingedam
06-17121627
- damsterboeren zuivelenvlees.nl

–

Floembier
Voor consumenten online en bij slijter Appingedam verkrijgbaar.
- floem.nl

–

Maalwerk Koffie
Voor consumenten online en bij lokale winkels verkrijgbaar.
06-41490413
- maalwerkkoffie.nl

–

Van Zwol Aardappels
Lage Trijnweg 13
9909 TC Spijk
06-18095763
- delekkerste aardappel.nl

–

Zandtster Boerenzuivel
Zijldijksterweg 3
9915 TD 't Zandt
06-16268147
- zandtsterboeren zuivel.nl

–

Boomgaard Luingahof
Borgsingel 9
9906 PZ Bierum
0596-591859
- luingahof.nl

–

Zuivelboerderij Den Hartogh
Meedhuizerweg 1A
9937 TJ Meedhuizen
0596-634186
- denhartoghkaas.nl

–

Wijngaard Chateau De Peszon
Schaapbulterweg 35
9937 TL Meedhuizen
0596-533772
- joostpeschier.nl

–

AGF Holwierde
Hoofdweg 33
9905 PA Holwierde
- facebook.com/AGFHolwierde

–

Eikemaheert
Stedumerweg 28
9919 TE Loppersum
0596-551214
- eikemaheert.nl

–

Damster Spirits
Voor consumenten online verkrijgbaar
06-34508879
- damsterspirits.nl

KOFFIE, THEE & RUSTPUNTEN

Theeschenkerij op Ewsum
Oosterburen 1
9991 NB Middelstum
0595-552195
- opewsum.nl

–

De Kosterij
Alleen in het weekend geopend
Kerkpad 1
9904 PE Krewerd
06-20131635
- kosterij.nl

–

Hof van Daam
Dijkstraat 57
9901 AN Appingedam
06-25100353
- hofvandaam.nl

–

Teetied
Mello Coendersbuurt 2
9948 PL Termunterzijl
06-11077321
- teetied.nl

–

Bakker Bart Delfzijl
Landstraat 53
9934 BJ Delfzijl
0596-630586
- bakkerbart.nl

–

Boerderij De Diek'n
Dijkumerweg 2
9914TH Zeerijp
06-11196676
- dediekn.nl

–

Stroopwoafeltje koffie & meer
Wijkstraat 29
9901 AE Appingedam
06-20908555

–

Koffiehuys De Smederij
Waterstraat 43
9934 AS Delfzijl
0596-203483

–

Huiskamercafé Trankiel
Dorpsweg 4
9993 TK Westerwijtwerd
06-41402227
- hethuiskamercafe.nl

–

Theehuis & Bakkerijmuseum Mendels
Kerkstraat 3
9991 BL Middelstum
0595-551248
- mendels.info

–

Rustpunt Wiksterstee
Hoogwatum 5
9906 TD Bierum
06-36550914
- wikstervanhetwad.nl

–

Rustpunt Vlasschuur
Molenstraat 14
9921 PE Stedum
0596-551863
- rustpunt.nu

–

Angela's Rustpunt
Hoofdstraat 33
9915 PA t Zandt
- rustpunt.nu

–

Kinghorn de Brede Boerderij
Tolweg 10
9914 TA Zeerijp
- kinghorndebrede boerderij.nl

–

Theetuin Sarasvati
Trekweg 76
9932 GH Delfzijl
- theehuis-sarasvati.nl

GALERIE RUIGEWAERT
VOOR KUNST, ANTIEK & INTERIEUR

Stadsweg 44 - 9918PP Garrelsweer - tel +31(0)654651879
Open vrijdag & zaterdag van 12.00-1700 uur
zondag van 13.00-17.00 uur en op afspraak
www.galerieruigewaert.com

Oostwold Airport Polderweg 28 9682 XS Oostwold-Oldambt
0597 - 551490 office@oostwold-airport.nl

Goud- & Zilversmederij Atelier van Hulsen

Openingstijden Winkel:
woensdag t/m zaterdag
van 10.00-12.00 &
van 13.00-17.00 uur

Dinsdag graag
op afspraak.

Borgweg 38
9914 PG Zeerijp
0596 57 30 62

www.ateliervanhulsen.nl

Van alles te beleven in Heiligerlee!

Het Klokkengieterijmuseum: een monument voor een historisch ambacht in het originele fabriekspand uit 1863. Het museum Slag bij Heiligerlee. Weet u nog? 'Graeff Adolf is ghebleven in Vrieslandt in den Slagh'?

Provincialeweg 46 en 55 • www.museaheiligerlee.nl

ZIEN, DOEN EN BELEVEN

MUSEA EN GALERIEËN

MUSEA

Museum Groninger Zilverkamer
Een omvangrijke zilvercollectie uit de 17e t/m 20e eeuw. Het museum laat de rijke historie van de Groninger smeden en hun werk zien. Tot ver in de 19e eeuw waren zilversmeden werkzaam in steden als Groningen en Appingedam en in dorpen in de provincie.
Oude Kerkstraat 1, Appingedam | 06-26588992
- degroningerzilverkamer.nl

–

Museum Møhlmann
Realistisch schilder Rob Møhlmann biedt met zijn particuliere museum een platform voor hedendaagse realistische en figuratieve kunst. Het museum is gevestigd in 'De Muzeheerd', een Rijksmonument aan de rand van Appingedam.
Westersingel 102-104, Appingedam
0596-682856
- museummohlmann.nl

–

Museum Stad Appingedam
Dit cultuurhistorisch museum vertelt over de geschiedenis en ontwikkeling van de stad Appingedam en haar achterland Fivelingo met speciale aandacht voor architectuur, stedenbouw en stadsontwikkeling.
Wijkstraat 25, Appingedam | 0596-680168
- museumstadappingedam.nl

–

Museum Helmantel
In de herbouwde middeleeuwse pastorieboerderij 'De Weem' schildert en exposeert fijnschilder Henk Helmantel. In de zomermaanden zijn hier wisselende tentoonstellingen van stillevens en kerkinterieurs van de schilder zelf en exposities van werken van andere kunstenaars.
Abt Emopad 2, Westeremden | 0596-551415
- helmantel.nl

–

Oorlogsmuseum Middelstum
Een klein maar fijn museum dat dankzij de verhalen van Ties Groenewold groter is dan doet vermoeden. De collectie draait voornamelijk om de lokale oorlogshistorie.
Oude Schoolsterweg 24, Middelstum
06-27553967
- oorlogsmuseummiddelstum.com

–

MuzeeAquarium
Maak kennis met de maritieme historie van Delfzijl. Leer alles over de scheepvaart, de Dollard en Waddenzee. Bewonder modelschepen en oude scheeps-voorwerpen. In de bunker uit WO II bevindt zich het zeeaquarium met vissen, schaal- en weekdieren uit Noord- en Waddenzee.
Zeebadweg 7, Delfzijl | 0596-632277
- muzeeaquarium.nl

–

Bakkerijmuseum Mendels
In het historische pand uit de 17e en 18e eeuw bevindt zich een bakkerijmuseum met winkeltje. Kom een kijkje nemen en waan je terug in de tijd van het bakkersleven. In de prachtige tuin geniet je van koffie en thee met zelfgemaakte patisserie.
Kerkstraat 3, Middelstum | 0595-551248
- mendels.info

–

't Hoeske van opoe Iet
Een verborgen schat in hartje Delfzijl, gevestigd in een woning in Amsterdamse Schoolstijl. Het is hier heerlijk dwalen in nostalgie waaronder klederdrachten, antiek speelgoed en was-en strijkgerei.
J. van Heemskerkstraat 10, Delfzijl
0596-610740
- thoeskevanopoeiet.nl

–

Museum Termunterzijl
Een museum waar je meer komt te weten over over het maritieme verleden van het dorp, de Termunterzijlster visserij en de cultuurhistorische waarden van de directe omgeving.
Mello Coendersbuurt 38, Termunterzijl
- visserijmuseumtermunterzijl.nl

–

Museumgemaal Cremer
Dit rijksmonument laat op spectaculaire wijze zien hoe de Groningers eerder droge voeten hielden bij stormen en ongewoon veel regen. Vrijwilligers van het gemaal draaien in het seizoen de dieselmotoren Brons en Werkspoor voor publiek.
Mello Coendersbuurt 1, Termunterzijl
- museumgemaalcremer.nl

GALERIEËN

Galerie de Gangerie
De galerie toont het werk van de Damster kunstenares Greet Dijkstra. Haar opmerkelijk en kleurrijk werk vindt z'n weg door heel Nederland, en ook daarbuiten.
Kniestraat 6, Appingedam | 06-51523735
- greetdijkstra.nl

–

Galerie De Noordelijke Kunsthof
Een galerie voor alle vormen van moderne beeldende kunst, gevestigd in een 17e -eeuws pakhuis aan het Damsterdiep.
Blankenstein 2, Appingedam | 06-10812500
- denoordelijkekunsthof.nl

–

Galerie Ruigewaert
Jaarlijks zijn er wisselende exposities te zien van hedendaagse, noordelijke kunstenaars. Particulieren kunnen hier ook kunstwerken inbrengen voor de verkoop.
Stadsweg 44, Garrelsweer | 06-54651879
- galerieruigewaert.com

–

Zilver- en goudsmid Van Hulsen
Arne van Hulsen maakt sieraden naar eigen ontwerp in goud en zilver. In de winkel is een uitgebreide collectie sieraden te vinden. Het atelier is gevestigd in een rijksmonument.
Borgweg 38, Zeerijp | 0596-573062
- ateliervanhulsen.nl

–

Edelsmid Henk Peperkamp
In zijn werkplaats in Appingedam ontwerpt, maakt en repareert Henk sieraden van goud, zilver en andere edelmetalen. Trouw aan het ambacht en met groot vakmanschap creëert hij sieraden op basis van je eigen smaak.
Dijkstraat 37, Appingedam | 06-21653581
- edelsmidhenkpeperkamp.nl

VOOR MEER INFORMATIE ZIE VISITEEMSDELTA.NL

ZIEN, DOEN EN BELEVEN

ERFGOED, MONUMENTEN, MOLENS EN NATUUR

ERFGOED & MONUMENTEN

Landgoed Ekenstein
Deze voormalige borg stamt uit midden 17e eeuw. De familie Alberda van Ekenstein verbouwde het in 1870 tot landhuis in neogotische stijl. In het historische landhuis kun je nu slapen en dineren in stijl. Het park, aangelegd in Engelse landschapsstijl (13 hectare), is vrij toegankelijk voor een mooie wandeling.
Het hotel is tijdelijk gesloten vanwege versterkingsmaatregelen
Alberdaweg 70, Appingedam | 0596-628528
- ekenstein.com

–

Borg op Ewsum
De borg van de machtige familie Ewsum, de eerste adellijke familie in Groningen, is er niet meer. Het indrukwekkend borgterrein met boerderij, koetshuis en tuinen ademt echter de rijke historie die teruggaat tot de 15e eeuw. De historische groentetuin, een boomgaard, een bloementuin, een kas en een 300 jaar oude, 40 meter lange fruitmuur zijn een bezoek meer dan waard.
Oosterburen 1, Middelstum | 0595-552195
- opewsum.nl

–

Batterij Fiemel
In WO II bouwden de Duitse bezetters bij Fiemel een aantal bunkers. Twee ervan zijn bewaard gebleven. De ene biedt nu onderdak aan vleermuissoorten die langs de kustlijn foerageren. De andere is opengesteld voor publiek.
Dallingeweersterweg 30, Termunten
- groningerlandschap.nl

–

Synagoge Appingedam
Gebouwd in 1801, is dit de oudste synagoge van de provincie Groningen. Het hemelsblauwe koepelplafond met gouden sterren, zon en maan maakt indruk. Er is een permanente tentoonstelling over de Joodse geschiedenis van Appingedam in de vorm van verhalen van voormalige Joodse bewoners.
Broerstraat 6, Appingedam | 06-21435908
- synagogeappingedam.nl

–

Monument Ede Staal
De belangrijkste Groninger zanger, Ede Staal, wordt geëerd met een conische zuil op de zeedijk. Rond de zuil slingert de tekst van een van zijn bekende nummers WCredo - Mien Bestoan.
Zeebadweg 2, Delfzijl

–

Kathedralen van Eemsdelta
Als je langs de dorpen trekt, zie je ze al van ver staan. De vele middeleeuwse kerken in Eemsdelta. Bakens van stilte in het landschap. Sommigen staan op wierden en elk heeft een eigen verhaal. Bij veel kerken kun je zo naar binnen lopen. Neem plaats op de houten banken of steek een kaarsje aan voor een dierbare. Religieus of niet: hoe dan ook een bijzonder stukje bezinning.
- visiteemsdelta.nl/kathedralen

–

Steenfabriek Rusthoven
De ruïnes van voormalig Steenfabriek Rusthoven. Een pareltje aan het Damsterdiep, prachtig industrieel erfgoed dat herinnert aan de baksteenindustrie in Groningen. De wandelpaden van Steenfabriek Rusthoven zijn vrij te bewandelen tussen zonsopgang en zonsondergang.
Alberdaweg 70, 9901 TA Appingedam
- groningerlandschap.nl

–

Boog van Ziel
Stadsbouwmeester van Groningen, Antoni Verburgh, legde rond 1725 de Boog van Ziel aan. De sluis met brug werd gebouwd om een oudere sluis uit 1601 te vervangen die tijdens de Sint-Maartensvloed in 1686 is verwoest.
Mello Coendersbuurt 40, Termunterzijl

–

Kalkoven de Fivel
De kalkoven van Appingedam is de enige in de provincie Groningen die nog in originele staat verkeert. Is in 2023 gerestaureerd. Meer info: museumstadappingedam.nl
Dijkhuizenweg 28, 9903 AC Appingedam

–

Hangende keukens
Dwalend door Appingedam ontdek je merkwaardige uitbouwsels aan een aantal historische panden. Hangende keukens boven het water, dé oplossing toen de pakhuizen in het verleden de huidige woonfunctie kregen. Vanaf de Vrouwenbrug heb je het mooiste zicht op de hangende keukens.
Solwerderstraat-west

MOLENS

Eemsdelta is rijk aan molens met prachtige namen als De Liefde, De Hoop, Aeolus, Adam en Grote Geert. Het zijn voormalige koren-, pel- en poldermolens. Draait de molen of wappert er een vlag, dan is de molen meestal open voor bezoek.
- visiteemsdelta.nl/erfgoed

NATUUR

Landgoed Ekenstein
Het Landhuis van Ekenstein ligt in een prachtig park in Engelse landschapsstijl (13 hectare). Het park is vrij toegankelijk voor een mooie wandeling
- ekenstein.com

–

Hoeksmeer
Hoeksmeer is een weidevogelreservaat, met een omvang van 130 hectare. Het is in beheer bij Natuurmonumenten. In het voorjaar klinkt hier het geluid van de weidevogels de kievit, de grutto en de tureluur. Verder komen vogels voor zoals de kluut, de roodborsttapuit, de gele kwikstaart en de veldleeuwerik en soms een kleine plevier en de nodige watervogels zoals de bergeend en slobeend. 's Winters ook veel watervogels en ganzen.
Hoeksmeersterweg, 9918 TA Garrelsweer

–

Biessumerbos
Vanuit het historische dorpje Biessum lopen de sloten en wegen als een patroon van stralen richting het westen. Dit historische beeld van het oude Groningse wierdelandschap is met open grasstroken en poelen doorgetrokken in het bos. Door het bos slingeren wandel- MTB- en ruiterpaden.
- routesingroningen.nl/wandelroutes/ommetje-biessum

ZIEN, DOEN EN BELEVEN

NATUUR, ZWEMMEN, WATER, VERMAAK, WEEKMARKTEN EN FIETSVERHUUR

Middelstumerbos
Is een prachtig natuurgebied van 34 hectare bij de voormalige borg Ewsum. Wandel door linden- en platanenlanen en langs bosvijvers. Het bos maakt deel uit van het Ommetje Middelstum, langs historische plekken zoals de Hyppolytuskerk en de Asingapoort. Via het kerkpad bereik je Toornwerd. Parkeren kan aan de Oosterburen.

Punt van Reide en Bezoekerscentrum Dollard
Bezoekerscentrum Dollard is de toegangspoort tot dit unieke natuurgebied. Ontdek hier alles over de Dollard, haar bewoners en het bijzondere samenspel van zoet en zout water. Vanaf het uitkijkpunt heb je een weids uitzicht over Polder Breebaart. Spot zeehonden bij de kijkwand en bewonder het diverse vogelleven. Wandel over de zeedijk en ervaar de serene mix van natuur en rust.
Dallingeweersterweg 30, Termunten
050-3135901
- groningerlandschap.nl

De Kleine Polder
Op de grens van land en zee ligt de Kleine Polder in Termunterzijl. Hier ontmoet zoet zout water. Wandel door het gebied en ontdek de verschillen. De oostelijke kant bestaat uit natuureilanden met broedplaatsen voor vogels en biedt ruimte voor vissen. Aan de westkant is een recreatief gebied gemaakt met een strandje, zwemplas en voor de kinderen een avontuurlijk speeleiland. Vanaf de Golf van Termunterzijl heb je 360 graden uitzicht over land en zee.
Mello Coendersbuurt 1, Termunterzijl
- groningerlandschap.nl

ZWEMMEN

Voor een onvergetelijk dagje zwemmen en zonnen aan het wad:
- Stadsstrand Delfzijl
- Zeestrand Termunterzijl
- Strandje bij Bierum
- Kleine Polder bij Termunterzijl

–

Zoutwaterbad K.P. Zijl
Badweg 16, Loppersum
0596-572641
- zoutwaterbad.info

–

Overdekt zwembad Dubbelslag
Zwet 60, Delfzijl
0596-612318
- optisport.nl/zwembad-dubbelslag-delfzijl

HET WATER OP

Kano en Kajak verhuur Meedhuizen
Maarlaan 24, Meedhuizen
06-51451182
- kanoenkajakverhuurmeedhuizen.nl

–

Kano en sloepverhuur Paviljoen Overdiep
Stadshaven 2, Appingedam
- paviljoenoverdiep.nl
- stekkersloep.nl

–

Kanoverhuur Termunterzijl
Schepperbuurt 20, Termunterzijl
06-16373236
- kanotermunterzijl.nl

–

Waddenribtochten
Rijksweg 31, Wirdum
06-47199931
- waddenribtochten.nl

–

De Loodskotter
Handelskade West 8, Delfzijl
06-46251715
- loodskotter.nl

–

Rondvaarten Damsterveer
- uitjesineemsdelta.nl

–

Borkumlijn
Borkumkade 1, Eemshaven
- borkumlijn.nl

–

Veer Delfzijl – Emden – Ditzum
Haven Delfzijl
- dollard-route.de

VERMAAK

Bowling Passe Partout
Opwierderweg 5, Appingedam
0596-624616
- passepartoutappingedam.nl

–

Theater de Molenberg
Molenberg 11, Delfzijl
0596-614000
- demolenberg.nl

–

Speurwandelingen
Leuke speurwandelingen in Appingedam en Delfzijl
- speurwandelingen.nl

WEEKMARKTEN

Delfzijl – woensdag
Middelstum – woensdagochtend
Loppersum – vrijdagmiddag
Appingedam – zaterdag

FIETSVERHUUR

Bike Totaal Lambeck Tweewielers
Farmsumerweg 126, Appingedam
0596-622266

–

Arie's Bike Shop
Sikkel 19, Delfzijl
0596-611614

TOERISTISCHE INFORMATIEPUNTEN

Bij onze (onbemande) Toeristische informatiepunten vind je routes, folders en ons toeristisch magazine. Leuke informatie om je op weg te helpen om Eemsdelta nog beter te leren kennen. Wist je dat veel van deze informatie ook te verkrijgen is bij diverse toeristische ondernemers in Eemsdelta? Op deze manier word je (bijna) overal op pad geholpen om het gebied te ontdekken.

–

Tourist Info - De Groninger Zilverkamer
Oude Kerkstraat 1, Appingedam

–

Tourist Info - HEMA
Dijkstraat 44, Appingedam

–

Tourist Info - Eemshotel
Zeebadweg 2, Delfzijl

–

Tourist Info - HEMA
Landstraat 40, Delfzijl

–

Tourist Info - MuzeeAquarium
Zeebadweg 7, Delfzijl

–

Tourist Info - Veerterminal Eemshaven
Borkumkade 1, Eemshaven

–

Tourist Info - Hotel Spoorzicht & SPA
Molenweg 11, Loppersum

–

Tourist Info – Wereldwinkel
Hogestraat 19, Loppersum

–

Tourist Info - Op Ewsum
Oosterburen 1, Middelstum

–

Tourist Info - De Remise
Kenninckweg 3, Termunten

–

Tourist Info - Hotel Termunterzijl
Mello Coendersbuurt 39, Termunterzijl

VISITEEMSDELTA.NL

COLOFON

SAMENSTELLING
Marketing Eemsdelta
- marketingeemsdelta.nl

–

TEMPLATE ONTWERP
Studio Anne-Marijn
MAKI

–

ACQUISITIE, OPMAAK EN DRUK
MarneVeenstra
- marneveenstra.nl

–

COVER FOTO
Kerkpad Middelstum

FOTOGRAFIE
Stella Dekker
Marleen Annema
Marketing Eemsdelta

–

REDACTIE
Marketing Eemsdelta
Marketing Groningen

VERANTWOORDING
Alle gegevens zijn met grote zorgvuldigheid verzameld en verwerkt. Marketing Eemsdelta, MarneVeenstra en Marketing Groningen kunnen niet aansprakelijk gesteld worden voor eventuele onjuistheden.

© maart 2025

EEMSDELTA · GRONINGEN AAN ZEE

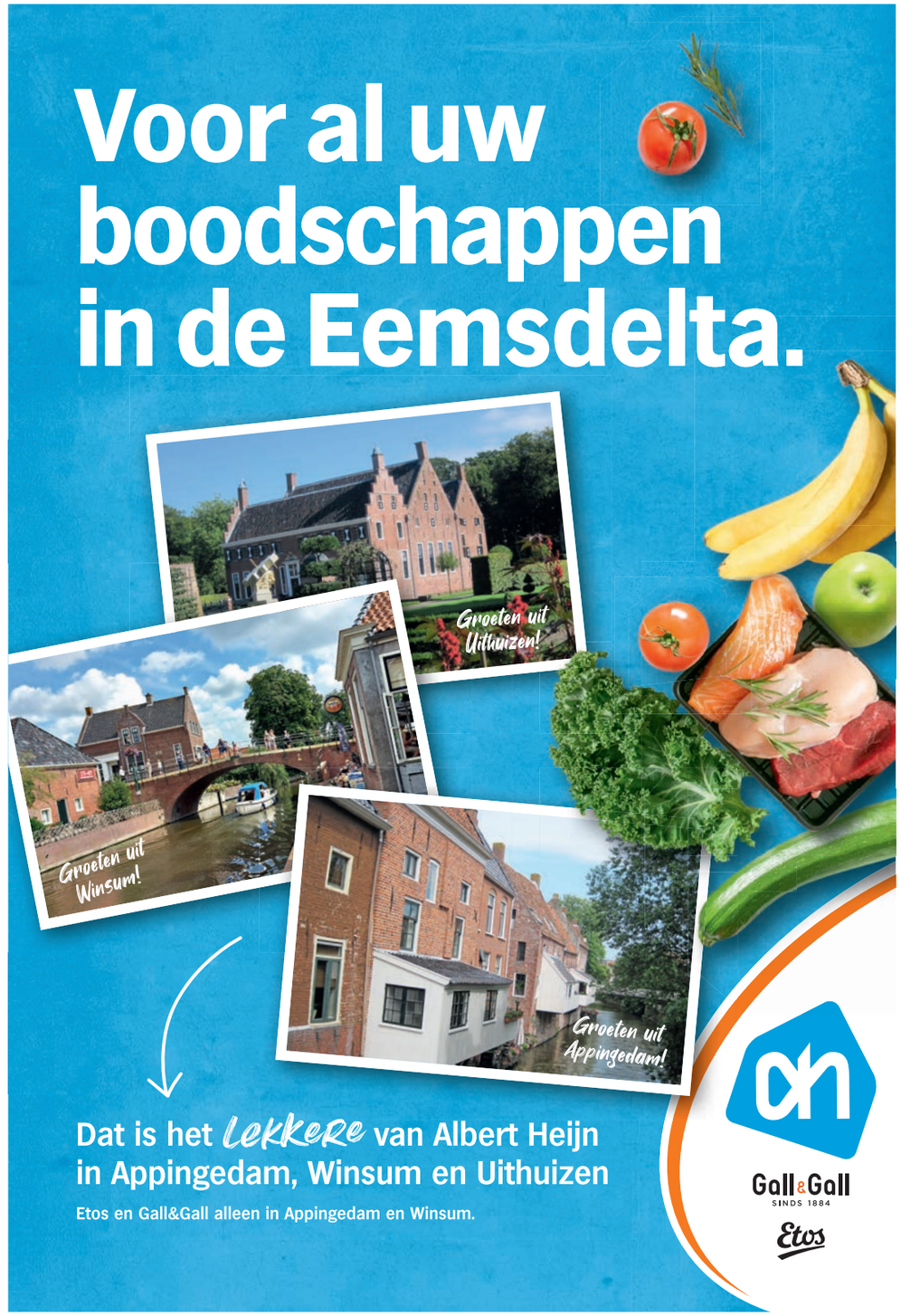

MAGAZINE UIT?
DAN WEET JE HET
NU ZEKER.

BEZOEK EEMSDELTA

EEMSDELTA · GRONINGEN AAN ZEE

ER GAAT NIETS BOVEN
EEMSDELTA

VISITEEMSDELTA.NL

GRATIS
MAGAZINE 2025